

UNITY LINE

WE
ARE polsca

ISSN 1644-4183

ŚWIAT

PODRÓŻ I KULTURA

MAZOWSZE

5 POMYSŁÓW NA NIEOCZYWISTY CITY BREAK

MAZOVIA

5 IDEAS FOR AN UNCONVENTIONAL CITY BREAK

CZECHY

A MOŻE TAK SKODĄ PRZEZ ŚRODEK CZECH

CZECH REPUBLIC

HOW ABOUT A DRIVE THROUGH THE HEART
OF THE CZECH REPUBLIC IN A ŠKODA?

DOLNY ŚLĄSK

EVENTY Z HISTORIĄ W TLE

LOWER SILESIA

EVENTS WITH A HISTORICAL BACKDROP

Jesienny City Break

AUTUMN CITY BREAK

mazowsze.
serce Polski

Ma
zawsze
przestrzeń na
rowerowy reset*

ODPOCZNIJ NA MAZOWSZU

mazo linki

  [mazowsze.serce.polski](https://www.mazowsze.serce.polski)

 [mazowsze.travel](https://www.mazowsze.travel)

*134 km po Kampinoskim Szlaku Rowerowym

Morze możliwości z POLSCA

polisca
BALTIC FERRIES

Rowerem do Szwecji

od 170 zł

Rodzina na pokład

od 810 zł

Bałtycki chillout

od 480 zł

POLSCA jesień

od 300 zł

Trasy: Świnoujście - Ystad, Trelleborg, Gdańsk - Nynäshamn
Gdańsk - Karlshamn

Ceny zawierają dodatek
paliwowo-ekologiczny w wysokości 30%.

polsca.com

EuroAfrica

polferries

UNITY LINE

Informacja i rezerwacja:
tel. +48 455 455 040
rezerwacje@polsca.com

Drodzy Czytelnicy

Dear Readers

Z czym kojarzy się jesień? Z liśćmi w odcieniach złota, czerwieni i brązu. Z pełnymi barw lasami pokrywającymi grzbiety Beskidów i Bieszczadów. Z zapachem ognisk, kiszzonek i smażonych konfitur. Nam jednak jesień kojarzy się z... podróżowaniem. Bo czy mamy przestać podróżować tylko dlatego, że temperatura spadła o kilka stopni?

W tym numerze zabieramy Was na Mazowsze na jesienne obrządki w skansenie w Sierpcu oraz na szybkie, a wcale nieoczywiste wypadki do mazowieckich miast. W Bielsku-Białej poszukamy śladów „małego Wiednia” i bohaterów kreskówek z dzieciństwa, a na Dolnym Śląsku sprawdzimy, jaki event można zorganizować w murach dawnych zamków. Potem ruszymy do Czech Środkowych – np. śladami Bohumila Hrabala. Zobaczymy, jak zmieniła się Łódź w ciągu ostatnich 30 lat, zajrzymy do mniej oczywistych muzeów, jak dawny Teatr Victoria w Gliwicach czy muzeum Witkacego w Słupsku.

Niespodzianki czekają na każdym kroku, wystarczy dać nowym miejscom szansę i przeżyć niesamowitą jesień, oczywiście z magazynem „Podróże, Świat i Kultura”!

What does autumn bring to mind? Leaves in shades of gold, red and brown. Forests ablaze with colour covering the ridges of the Beskids and the Bieszczady. The scent of bonfires, pickles and fried preserves. For us, however, autumn is all about... travelling. After all, should we stop travelling just because the temperature has dropped by a few degrees?

Mazovia for autumn rituals at the open-air museum in Sierpc, as well as for quick – and by no means obvious – getaways to Mazovian towns. In Bielsko-Biała, we'll search for traces of 'Little Vienna' and the characters from our childhood cartoons, whilst in Lower Silesia we'll find out what sort of event can be organised within the walls of ancient castles. Then we'll head to Central Bohemia – for example, following in the footsteps of Bohumil Hrabal. We'll see how Łódź has changed over the last 30 years, and pop into some less obvious museums, such as the former Victoria Theatre in Gliwice or the Witkacy Museum in Słupsk.

Surprises await at every turn; all you need to do is give these new places a chance and experience an incredible autumn – with *Podróże, Świat i Kultura* magazine, of course!

Bożena Miller – redaktor wydania / editor

Str.
6

30
lat w branży
turystycznej

W ZASIĘGU RĘKI | AT HAND'S REACH

JESIENNY BAŁTYK – MIASTA PEŁNE NIESPODZIANEK
THE BALTIC SEA IN AUTUMN CITIES FULL OF SURPRISES

6

1000 KILOMETRÓW PRZYGODY

ONE THOUSAND KILOMETERS OF ADVENTURE

MAZOWSZE – 5 POMYSŁÓW NA NIEOCZYWISTY CITY BREAK
MAZOVIA – 5 IDEAS FOR AN UNCONVENTIONAL CITY BREAK

14

A MOŻE TAK ŠKODĄ PRZEZ ŠRODEK CZECH?

HOW ABOUT A DRIVE THROUGH THE HEART
OF THE CZECH REPUBLIC IN A ŠKODA?

22

MIEJSCE | PLACE

JEDNO MUZEUM, TRZY ŚWIATY

ONE MUSEUM, THREE WORLDS

28

OD JESIENNYCH ZBIORÓW DO ŚWIĘTOWANIA BOŻEGO NARODZENIA

– JESIEŃ I ZIMA W MUZEUM WSI MAZOWIECKIEJ W SIERPCU
FROM THE AUTUMN HARVEST TO CHRISTMAS CELEBRATIONS
– AUTUMN AND WINTER AT THE MUSEUM OF THE MAZOVIAN
COUNTRYSIDE IN SIERPC

32

WILKASY SPORTOWE CENTRUM MAZUR

WILKASY – SPORTS CENTER OF MASURIA

34

ROZMOWA Z... | INTERVIEW WITH...

REGIONALNE PRODUKTY MAGNESEM TURYSTYKI NA PODLASIU
REGIONAL PRODUCTS: A MAGNET FOR TOURISM IN PODLASIE

36

SPACEREM PO... | WALK AROUND...

ŁÓDŹ MIASTO, KTÓRE ZASKAKUJE

ŁÓDŹ – A CITY THAT SURPRISES

42

BIELSKO-BIAŁA: SIERPNIOWY WEEKEND

W PIERWSZEJ POLSKIEJ STOLICY KULTURY

BIELSKO-BIAŁA: AN AUGUST WEEKEND IN POLAND'S
FIRST CAPITAL OF CULTURE

48

WYDARZENIA | EVENTS

265 EMOCJI – MIKROWYPRAWY

PO GÓRNOŚLĄSKO-ZAGŁĘBIOWSKIEJ METROPOLII
265 THRILLS MINI-TRIPS AROUND THE METROPOLIS
GZM (UPPER SILESIA-DĄBROWA BASIN METROPOLIS)

54

DOLNY ŚLĄSK – EVENTY Z HISTORIĄ W TLE

LOWER SILESIA – EVENTS WITH A HISTORICAL BACKDROP

58

INFO

KSIĄŻKI I FILMY DO WALIZKI

64

JESIENNE KALENDARIUM 2026

AUTUMN CALENDAR 2026

68

PODRÓŻE Z UNITY LINE | TRAVEL WITH UNITY LINE

INTERMODALNOŚĆ NABIERA ZNACZENIA

PROMY JAKO WSPARCIE DLA EUROPEJSKIEGO TRANSPORTU
INTERMODALITY IS GAINING IN IMPORTANCE

– FERRIES AS A SUPPORT FOR EUROPEAN TRANSPORT

70

Niezamówionych materiałów redakcja nie zwraca, a w razie opublikowania zastrzega sobie prawo do ich skracania. Magazyn Świat® nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń i reklam i ma prawo odmówić publikacji bez podania przyczyny. © Copyright by Magazyn Świat. Wszystkie materiały są objęte prawem autorskim. Przedruk materiałów w jakiegokolwiek formie i w jakimkolwiek języku bez wcześniejszej pisemnej zgody Wydawcy jest zabroniony. Wydawca zabrania bezumownej sprzedaży numerów bieżących i archiwalnych magazynu „Świat Podróże i Kultura”. Działanie wbrew powyższemu zakazowi skutkuje odpowiedzialnością prawną.

Str.
14

Str.
22

Str.
28

Str.
42

Str.
48

Str.
58

Str.
70

ŚWIAT
PODRÓŻE I KULTURA

REDAKCJA:

02-134 WARSZAWA
ul. 1 Sierpnia 41 lok. 70
tel.: +48 664 377 518
www.magazynswiat.pl
promocja@magazynswiat.pl

WYDAWCA:

Dorota Olendzka
promocja@magazynswiat.pl

REDAKTOR WYDANIA:

Bożena Miller

WSPÓŁPRACA:

Justyna Cieszyńska
Paweł Klimek
Katarzyna Kozłowska
Ewa Kubaczyk
Dorota Olendzka

REKLAMA:

promocja@magazynswiat.pl

KOREKTA:

Ewa Kubaczyk

TŁUMACZENIE:

Agnieszka Białousz

© COPYRIGHT

by Magazyn Świat

ISSN 1644-4183

#likepoland 5

JESIENNY BAŁTYK

MIASTA PEŁNE NIESPODZIANEK

THE BALTIC SEA IN AUTUMN – CITIES FULL OF SURPRISES

Jesienią warto spojrzeć na Bałtyk z pokładu promu. Miasta portowe: Gdańsk, Świnoujście, Ystad i Trelleborg opowiadają własne historie: Fahrenheit, wikingowie, palmy z Alicante, kino działające od 1910 roku, a nawet własny poncz. Wybraliśmy po trzy fakty o każdym mieście, o których mało kto wie. Teraz tylko wybierz port, wejdź na pokład i sprawdź, co jeszcze kryje się po drugiej stronie Bałtyku.

In autumn, it's well worth taking in the Baltic Sea from the deck of a ferry. The port cities of Gdańsk, Świnoujście, Ystad and Trelleborg each have their own stories to tell: Fahrenheit, Vikings, palm trees from Alicante, a cinema that's been running since 1910, and even their own punch. We've picked out three facts about each city that hardly anyone knows. Now all you have to do is choose a port, step on board and see what else lies on the other side of the Baltic Sea.

GDĄSK

1. Fahrenheit (tak, ten od termometru!) urodził się w Gdańsku. Gabriel Fahrenheit przyszedł tutaj na świat w 1686 roku. Nazwisko człowieka kojarzonego dziś przede wszystkim ze skalą temperatury jest więc częścią gdańskiej historii.
2. W tym samym mieście urodził się także Jan Heweliusz, astronom i browarnik. Tym razem mowa o jego drugiej roli. Przez stulecia działały tu setki niewielkich browarów, a szczególną sławę cieszyło się piwo jopejskie – gdański specjał produkowany tu od XV wieku. Było eksportowane do wielu krajów europejskich, przede wszystkim do Anglii.
3. Główne Miasto zostało zniszczone w 93 procentach. To jedna z tych liczb, które trudno sobie wyobrazić, spacerując dzisiejszymi ulicami. Po II wojnie światowej rozpoczęła się odbudowa, której główna faza przypadła na lata 50. i 60. XX wieku. Dzisiejszy Gdańsk jest więc w dużej mierze efektem ogromnego powojennego przedsięwzięcia rekonstrukcyjnego.

GDĄSK

1. Fahrenheit (yes, the one who invented the thermometer!) was born in Gdańsk. Gabriel Fahrenheit was born here in 1686. The surname of the man associated today above all with the temperature scale is therefore part of Gdańsk's history.
2. Jan Hevelius, an astronomer and brewer, was also born in this city. This time, we're talking about his second role. For centuries, hundreds of small breweries operated here, and Jopej beer – a Gdańsk speciality produced here since the 15th century – enjoyed particular fame. It was exported to many European countries, primarily to England.
3. 93 per cent of the city centre was destroyed. It is one of those figures that is hard to imagine whilst walking through the streets today. After the Second World War, reconstruction began, with the main phase taking place in the 1950s and 1960s. Today's Gdańsk is therefore largely the result of a massive post-war reconstruction project.

Fot.: Patryk Kosmider – Shutterstock

ŚWINOUJŚCIE

1. Miasto leży na 44 wyspach. Zamieszkane są przede wszystkim trzy: Uznam, Wolin i Karsibór. To jedna z najbardziej charakterystycznych cech Świnoujścia.
2. Pod miastem znajduje się dawne podziemne centrum dowodzenia. Kompleks na wyspie Wolin był częścią niemieckiego stanowiska dowodzenia obroną wybrzeża. Dziś można zwiedzać jego podziemne korytarze i schrony.
3. Świnoujska latarnia jest najwyższą latarnią morską na polskim wybrzeżu. Ma 68 metrów wysokości, a na jej szczyt prowadzi 308 schodów. Przy dobrej pogodzie widok naprawdę wynagradza wspinaczkę.

ŚWINOUJŚCIE

1. The town is situated on 44 islands. Three of them are mainly inhabited: Uznam, Wolin and Karsibór. This is one of Świnoujście's most distinctive features.
2. Beneath the town lies a former underground command centre. The complex on the island of Wolin was part of the German coastal defence command post. Today, you can explore its underground corridors and shelters.
3. The Świnoujście lighthouse is the tallest lighthouse on the Polish coast. It is 68 metres high, and there are 308 steps leading to the top. In good weather, the view really makes the climb worthwhile.

Fot.: raijaner — stock.adobe.com

YSTAD

1. W Ystad działa najstarsze w Szwecji kino, zbudowane specjalnie w tym celu i nadal używane zgodnie z przeznaczeniem. Kino Scala przy Östergatan działa od 1910 roku. Podczas premiery widzowie oglądali pięć krótkich filmów, a bilety kosztowały od 25 do 50 öre. Dziś można usiąść w tej samej historycznej sali i obejrzeć współczesny film.
2. Wallander ma prawdziwy adres. W książkach Henninga Mankella Kurt Wallander mieszka przy Mariagatan 10.

Dom wykorzystywany w filmach znajduje się tuż obok, przy Mariagatan 11C. Filmowe ślady bohatera można znaleźć w wielu punktach miasta.

3. Ystad ma ponad 300 domów szachulcowych. Zachowana historyczna zabudowa jest jednym z najbardziej charakterystycznych elementów miasta. Visit Ystad wskazuje na ponad 300 takich domów pochodzących z okresu od XVI wieku. To właśnie one tworzą scenę wielu ulic, które później trafiły do filmowych kadrów.

YSTAD

1. Ystad is home to Sweden's oldest cinema, built specifically for that purpose and still in use today. The Scala cinema on Östergatan has been open since 1910. At its opening, audiences watched five short films, and tickets cost between 25 and 50 öre. Today, you can sit in the same historic auditorium and watch a modern film.
2. Wallander has a real address. In Henning Mankell's books, Kurt Wallander lives at 10 Mariagatan. The house

used in the films is right next door, at 11C Mariagatan. Traces of the character from the films can be found in many parts of the town.

3. Ystad has over 300 half-timbered houses. The preserved historic buildings are one of the town's most distinctive features. Visit Ystad lists over 300 such houses dating from the 16th century onwards. It is these very houses that form the backdrop to many of the streets which later appeared in the films.

Fot.: pbmedia - Shutterstock

TRELLEBORG

1. Nazwa miasta ma związek z wikingińską twierdzą. W 1988 roku odkryto w Trelleborgu pozostałości ogromnej twierdzy pierścieniowej z epoki wikingów. Konstrukcja należy do typu fortyfikacji określanych jako trelleborg – co wyjaśnia pochodzenie nazwy miasta. Dendrochronologia wskazuje, że takie twierdze powstawały około 980 roku, za panowania Haralda Sinozębego.
2. Palmy przyjechały do Trelleborga z Hiszpanii. Wiosną 1984 roku przedstawiciele miasta pojechali do Alicante

i kupili 24 palmy, głównie w celach promocyjnych. Obecnie latem w mieście pojawia się około 100 palm, dlatego Trelleborg nazywany jest „miastem palm”.

3. W okolicy znaleziono ślady ludzi sprzed około 7000 lat. Stanowisko archeologiczne w Skateholm należy do najciekawszych zabytków związanych z epoką kamienia w tej części Szwecji. Odkryto tam pozostałości osady oraz liczne groby. W Trelleborgs Museum można zobaczyć m.in. rekonstrukcję tzw. kobiety ze Skateholm.

TRELLEBORG

1. The town's name is linked to a Viking fortress. In 1988, the remains of a huge ring fortress from the Viking Age were discovered in Trelleborg. The structure belongs to a type of fortification known as a 'trelleborg' – which explains the origin of the town's name. Dendrochronology suggests that such fortresses were built around the year 980, during the reign of Harald Bluetooth.
2. The City of Palms. The palm trees came to Trelleborg from Spain. In the spring of 1984, city representatives travelled to Alicante and bought 24 palm trees, mainly for promotional

purposes. Nowadays, around 100 palm trees appear in the city during the summer, which is why Trelleborg is known as the 'City of Palms'.

3. Traces of people dating back some 7,000 years have been found in the area. The archaeological site at Skateholm is one of the most interesting Stone Age sites in this part of Sweden. The remains of a settlement and numerous graves have been discovered there. At Trelleborgs Museum, visitors can see, amongst other things, a reconstruction of the so-called 'Woman of Skateholm'.

Fot.: trabantos – Shutterstock

5 MAZOWSZE

POMYSŁÓW NA NIEOCZYWISTY CITY BREAK

MAZOVIA **5** IDEAS FOR AN UNCONVENTIONAL CITY BREAK

Świat pędzi, ale apetyt na przygodę wcale nie maleje – po prostu podróżujemy sprytniej. Długie planowanie coraz częściej ustępuje miejsca koncepcji na spontaniczny city break, w którym kluczowa jest swoboda. Bez mozolnego pakowania, bez planowania z wielotygodniowym wyprzedzeniem i bez spędzania pół dnia w podróży – wystarczy szybki impuls, by w zaledwie godzinę lub dwie znaleźć się w zupełnie nowym, fascynującym otoczeniu.

The world is moving at a fast pace, but our appetite for adventure shows no sign of waning – we're simply travelling more smartly. Extensive planning is increasingly giving way to the idea of a spontaneous city break, where freedom is key. No tedious packing, no planning weeks in advance and no spending half a day travelling – all it takes is a sudden impulse to find yourself in a completely new, fascinating setting in just an hour or two.

Krótki dojazd daje nieocenioną wolność decyzji w ostatniej chwili: jeśli po drodze zmieni się pogoda lub nastrój, po prostu skręcasz w inną stronę. Najpiękniejsze historie, niezwykle opowieści i unikalne kadry czekają nie tylko na drugim końcu świata, ale drzemą również tuż za progiem, gotowe do odkrycia w jeden wolny weekend.

A short journey offers invaluable freedom to make last-minute decisions: if the weather or your mood changes along the way, you simply head off in a different direction. The most beautiful stories, extraordinary tales and unique scenes aren't just waiting on the other side of the world – they're also just around the corner, ready to be discovered over a single free weekend.

PŁOCK: WZGÓRZE KRÓLÓW, SECESYJNE PIĘKNO I STULETNIA ALIGATORZYCA

Gdy stoisz na malowniczym Wzgórzu Tumskim i spoglądasz na szerokie rozlewiska Wisły, łatwo zrozumieć, dlaczego Władysław Herman i Bolesław Krzywousty uczynili z Płocka swoją siedzibę. Miasto wita monumentalną Bazyliką Katedralną z nekropolią dawnych władców i zabytkowym wnętrzem. (Katedra: dostępna codziennie, w trakcie nabożeństw zwiedzanie ograniczone; wstęp wolny.)

Skarbem Płocka jest Muzeum Mazowieckie – obowiązkowy punkt dla miłośników designu i rzemiosła przełomu wieków. Znajdziesz tu największą w Polsce kolekcję secesji oraz art déco, wyeksponowaną w klimatycznej, odrestaurowanej

PŁOCK: THE HILL OF KINGS, ART NOUVEAU BEAUTY AND A CENTURY-OLD ALLIGATOR

When you stand on the picturesque Tumski Hill and gaze out over the wide floodplains of the Vistula, it is easy to understand why Władysław Herman and Bolesław Krzywousty chose Płock as their seat of power. The city welcomes visitors with its monumental Cathedral Basilica, featuring the necropolis of former rulers and a historic interior. (Cathedral: open daily; viewing restricted during services; free entry.)

Płock's treasure is the Mazovian Museum – a must-see for lovers of turn-of-the-century design and craftsmanship. Here you'll find Poland's largest collection of Art Nouveau

Panorama Płocka z widokiem na historyczne Wzgórze Tumskie (wzgórze zamkowe) / Panorama of Płock overlooking the historic Tumski Hill (Castle Hill)

Fot.: Black Ivy Images – Adobe Stock

Koło widokowe i karuzele w Żyrardowie na Placu Jana Pawła II / The Ferris wheel and carousels in Żyrardów on John Paul II Square

wanej kamienicy. (Muzeum: czynne od wtorku do niedzieli; wstęp biletowany.)

Spacer w stronę rzeki zaprowadzi Cię na unikatowe moło, biegnące równolegle do brzegu. Na koniec warto odwiedzić płockie ZOO, gdzie mieszka aligatorzyca Marta – urodzona w 1930 roku najstarsza żyjąca legenda polskich ogrodów zoologicznych. (ZOO: otwarte codziennie przez cały rok, od 9⁰⁰ do 16⁰⁰/19⁰⁰ w zależności od sezonu; bilety płatne.)

Muzeum Mazowieckie w Płocku – oddział Art déco
The Mazovian Museum in Płock – Art Deco section

and Art Deco, displayed in an atmospheric, restored town-house. (Museum: open Tuesday to Sunday; admission by ticket.)

A stroll towards the river will take you to a unique pier running parallel to the bank. Finally, it's worth visiting Płock Zoo, home to Marta the alligator – born in 1930, she is the oldest living legend of Polish zoos. (Zoo: open daily all year round, from 9⁰⁰ am to 4⁰⁰ pm–7⁰⁰ pm depending on the season; admission fee applies.)

ŻYRARDÓW: RED BRICK, FRENCH GENIUS AND AN INDUSTRIAL DREAM

In the 19th century, it was decided to create the ideal factory town here. It all began with the brilliant French engineer Philippe de Girard. It is to his talent and his surname that the town owes its name and unique character.

Following a precise grid of streets, a self-sufficient red-brick town was built: from the spinning mill, through the schools, to the workers' quarters. It is the best-preserved complex of industrial architecture from that era in Europe. (The settlement: open 24 hours a day, free of charge; best explored with an audio guide.)

ŻYRARDÓW: CZERWONA CEGŁA, FRANCUSKI GENIUSZ I PRZEMYSŁOWY SEN

W XIX wieku postanowiono stworzyć tu osadę fabryczną idealną. Wszystko zaczęło się od genialnego francuskiego inżyniera Philippe'a de Girarda. To jego talentowi i nazwisku miasto zawdzięcza swoją nazwę oraz niepowtarzalny charakter.

Według precyzyjnej siatki ulic wzniesiono samowystarczalne miasteczko z czerwonej cegły: od przędzalni, przez szkoły, po czworaki robotnicze. To najlepiej zachowany zespół architektury przemysłowej z tamtej epoki w Europie. (Osada: dostępna całodobowo, bezpłatnie; najlepiej spacerować z audioprzewodnikiem.)

Głęboki odcień tutejszej cegły wynika z unikalnego składu gliny. Z kolei tutejsze wyroby lniarskie zdobiły m.in. transatlantyk MS Batory i trafiały na światowe dwory. Dawne tradycje przybliży Muzeum Lniarstwa. (Muzeum: czynne od wtorku do niedzieli; wstęp płatny, możliwość obejrzenia monumentalnego parku maszynowego.)

Warto zrealizować także spacer po urokliwym Parku Dittricha i odwiedzić zabytkową Resursę. (Park i Resursa: park dostępny całodobowo, wnętrza Resursy zwiedza się przy okazji wydarzeń lub wystaw.)

Muzeum Lniarstwa im. Filipa de Girarda w Żyrardowie
The Filip de Girard Linen Museum in Żyrardów

The deep hue of the local brick stems from the unique composition of the clay. Meanwhile, the linen products made here adorned, amongst other things, the transatlantic liner MS Batory and found their way into royal courts around the world. The Linen Museum brings these old traditions to life. (Museum: open from Tuesday to Sunday; admission fee applies; visitors can view the impressive machinery collection.)

It is also well worth taking a stroll through the charming Dittrich Park and visiting the historic Resursa. (Park and Resursa: the park is open 24 hours a day; the interiors of the Resursa can be visited during events or exhibitions.)

Pułtusk – widok na zamek i najdłuższy w Europie brukowany rynek / Pułtusk – view of the castle and Europe's longest cobbled market square

CIECHANÓW: DĘBOWE LEGENDY, ROMANTYCY I PĄCZEK Z KOSMOSU

Ciechanów zaskakuje niezwykłą mieszanką epok. Pierwsze kroki kierują do potężnego Zamku Książąt Mazowieckich. Legenda głosi, że stanął na skamieniałych dębowych palach. W rzeczywistości dębina doskonale zakonserwowała się w beztlenowym błocie, podtrzymując mury od ponad 600 lat. (Zamek: otwarty od wtorku do niedzieli, sezonowo 10⁰⁰–18⁰⁰; biletowany wstęp na dziedziniec i baszty.)

Obok średniowiecza miasto ma i nowocześniejszą ikonę. Pod koniec XX wieku wzniesiono tu niezwykłą wieżę ciśnień w kształcie torusa – geometrycznego

Wieża ciśnień w Ciechanowie / The water tower in Ciechanów

CIECHANÓW: LEGENDS OF THE OAK, ROMANTICS AND A DOUGHNUT FROM OUTER SPACE

Ciechanów surprises visitors with its extraordinary blend of eras. Your first steps will lead you to the imposing Castle of the Dukes of Mazovia. Legend has it that it stands on petrified oak piles. In reality, the oak has been perfectly preserved in oxygen-free mud, supporting the walls for over six hundred years. (Castle: open Tuesday to Sunday, seasonally 1000–1800; ticketed entry to the courtyard and towers.)

Alongside its medieval heritage, the town also boasts a more modern icon. Towards the end of the 20th century, an extraordinary water tower was erected here in the shape of a torus – a geometric doughnut with a hole in the middle. This out-of-this-world design took 5th place in The World Geography portal's ranking of the most extraordinary water towers. Today, the interactive Torus Science Park operates right next to it. (Science Park: open Tuesday to Sunday; science exhibitions, admission charged.)

A peaceful way to round off your visit is a stroll through the restored market square with its classical-style town hall. (Market Square: public space accessible 24 hours a day.)

PUŁTUSK: A COSMIC RAIN, THE EMPEROR'S CAP AND THE LONGEST COBBLED STREET

Known as the 'Venice of Mazovia', Pułtusk is picturesquely situated on an island encircled by the branches of the Narew River.

pączka z dziurką. Ten kosmiczny projekt zdobył 5. miejsce w rankingu najbardziej niezwykłych wież ciśnień portalu The World Geography. Obecnie obok działa interaktywny Park Nauki Torus. (Park Nauki: czynny od wtorku do niedzieli; wystawy naukowe, biletowane.)

Spokojnym dopełnieniem wizyty jest spacer na odrestaurowany rynek z klasycystycznym ratuszem. (Rynek: przestrzeń miejska dostępna całodobowo.)

PUŁTUSK: KOSMICZNY DESZCZ, CZAPKA CESARZA I NAJDŁUŻSZY BRUK

Nazywany „Wenecją Mazowsza” Pułtusk leży malowniczo na wyspie oplecionej ramionami Narwi. Jego dzieje kryją fantastyczne epizody: w 1868 roku eksplodował tu meteor, zasypując okolicę kosmicznymi kamieniami, z których fragmenty trafiły do muzeów w Londynie czy Paryżu.

Samo miasto szczyci się najdłuższym brukowanym rynkiem w Europie (prawie 400 metrów!), który niegdyś pełnił funkcję portu przeładunkowego. (Rynek: dostępny całodobowo.)

Na skraju rynku usytuowany jest Zamek Biskupów Płockich (obecny Dom Polonii). Po bitwie pod Pułtuskim w 1806 roku zatrzymał się tu sam Napoleon Bonaparte, zostawiając w pośpiechu swój słynny kapelusz. (Zamek: teren zamkowy otwarty, wewnątrz działa hotel i restauracja serwująca staropolskie dania.)

Ulica Stefana Żeromskiego w Radomiu / Stefan Żeromski Street in Radom

Muzeum Wsi Radomskiej w Radomiu / The Radom Village Museum in Radom

Its history is full of fantastic episodes: in 1868, a meteorite exploded here, showering the area with cosmic stones, fragments of which found their way into museums in London and Paris.

The town itself boasts the longest cobbled market square in Europe (almost 400 metres!), which once served as a transshipment port. (Market square: open 24 hours a day.)

At the edge of the market square stands the Castle of the Bishops of Płock (now The House of the Polish Diaspora). After the Battle of Pułtusk in 1806, Napoleon Bonaparte himself stayed here, leaving his famous hat behind in his haste. (Castle: the castle grounds are open to the public;

Kropką nad „i” są kojące rejsy gondolami po miejskich kanałach. (Przystań: czynna sezonowo, od maja do września/października, przy zamku lub rynku.)

RADOM:

WOLNOŚĆ, IKONY DESIGNU I FILMOWE PLENERY

Radom kryje pasjonującą historię przemysłową i kulturę. W dwudziestolecie międzywojennym był sercem Centralnego Okręgu Przemysłowego, gdzie produkowano słynne pistolety Vis wz. 35. Po wojnie tuższe Zakłady Metalowe dały Polsce kultowe maszyny do szycia i pisanie Łucznik.

Wyjątkowym miejscem na obrzeżach jest Muzeum Wsi Radomskiej. Od lat przyciąga miłośników tradycji i służy twórcom jako urokliwy plener filmowy. (Skansen: czynny od wtorku do niedzieli, sezonowo 9⁰⁰–17⁰⁰/19⁰⁰; ogromny obszar, wstęp biletowany.)

Po powrocie do centrum warto wstąpić do MCSW „Elektrownia” – pofabryczna przestrzeń z 1901 roku nawiązuje stylem do nowojorskiego SoHo i prezentuje sztukę współczesną. (Elektrownia: czynna od wtorku do niedzieli; wstęp na wystawy biletowany.)

Całość dopełnia urokliwy spacer reprezentacyjną ulicą Żeromskiego oraz klimatycznym Miastem Kazimierzowskim. (Deptak miejski: dostępny całodobowo.)

Mazowsze udowadnia, że odkrywanie miejsc fascynujących w swej różnorodności nie wymaga pokonywania setek kilometrów ani spędzania wielu godzin za kółkiem. Na wyciągnięcie ręki czekają tu majestatyczne książęce zamki, surowy urok pofabrycznej czerwonej cegły, szum rzecznych fal i kojący spokój zielonych alei. To region, który dostosowuje się do Twojego indywidualnego tempa – zachwyci poszukiwaczy tajemnic, oczaruje pasjonatów sztuki, uspokoi zabieganych i da mnóstwo radości rodzinom szukającym nowych wrażeń. Nie czekaj na długi urlop, specjalną okazję czy idealną pogodę. Wskakuj w samochód lub pociąg i zacznij pisać własne, małe opowiadania.

Mazowsze na weekend? Włącz ciekawość, obierz kierunek i po prostu ruszaj w drogę!

Materiał opracowano na zamówienie Samorządu Województwa Mazowieckiego
Material prepared at the request of the Mazovian Voivodeship Management Board

inside, there is a hotel and a restaurant serving traditional Polish dishes.)

The icing on the cake is a relaxing gondola ride along the town's canals. (Marina: open seasonally, from May to September/October, by the castle or the market square.)

RADOM:

FREEDOM, DESIGN ICONS AND FILM LOCATIONS

Radom boasts a fascinating industrial and cultural history. In the interwar period, it was the heart of the Central Industrial District, where the famous Vis wz. 35 pistols were manufactured. After the war, the local Metalworks provided Poland with the iconic Łucznik sewing machines and typewriters.

A unique spot on the outskirts is the Radom Village Museum. For years, it has attracted lovers of tradition and served as a charming film location for filmmakers. (Open-air museum: open Tuesday to Sunday, seasonally 9⁰⁰–17⁰⁰/19⁰⁰; vast grounds, admission by ticket.)

On your return to the city centre, it's worth popping into the MCSW 'Elektrownia' – a former factory space dating from 1901, whose style is reminiscent of New York's SoHo and which showcases contemporary art. (Elektrownia: open Tuesday to Sunday; admission to exhibitions is by ticket.)

The experience is rounded off by a charming stroll along the grand Żeromski Street and through the atmospheric Kazimierz district. (City promenade: open 24 hours a day.)

Mazovia proves that discovering places that are fascinating in their diversity does not require travelling hundreds of kilometres or spending hours behind the wheel. Right on your doorstep, you'll find majestic princely castles, the rugged charm of post-industrial red brick, the murmur of river waves and the soothing tranquillity of leafy avenues. It's a region that adapts to your own pace – it will delight mystery seekers, enchant art lovers, soothe the harried, and bring plenty of joy to families looking for new experiences. Don't wait for a long holiday, a special occasion or perfect weather. Jump in the car or on a train and start writing your own little stories.

Mazovia for the weekend? Turn on your curiosity, choose a direction and just hit the road!

19-21 LISTOPADA 2026

LOKALIZACJA:
WARSZAWA
PAŁAC KULTURY I NAUKI

Festiwal Podróżników
Zwrotnik
21
LISTOPADA
2026

ORGANIZATORZY:

ittfwarsaw.pl

A MOŻE TAK ŠKODA PRZEZ ŚRODEK CZECH?

HOW ABOUT A DRIVE THROUGH THE HEART OF THE CZECH REPUBLIC IN A ŠKODA?

Pałace i labirynty, samoloty i samochody, białe jelenie i ginące zawody, a do tego wyjątkowy świat Bohumila Hrabala – to tylko wstęp do odkrywania Czech Środkowych. Łatwo tu zacząć podróż z myślą o dzieciach i rozrywce, a skończyć z własną listą miejsc, fascynujących, zagadkowych, z podtekstem w tle.

Palaces and mazes, aeroplanes and cars, white deer and vanishing trades, plus the unique world of Bohumil Hrabal – this is just the beginning of your journey of discovery through Central Bohemia. It's easy to start your journey here with children and entertainment in mind, and end up with your own list of places – fascinating, enigmatic, and full of hidden meaning.

INFO: Hrad to przede wszystkim średniowieczny zamek o funkcji obronnej – mury, wieże, bramy. Zámek to zwykle późniejsza, wygodna i reprezentacyjna rezydencja szlachecka lub królewska, często z ogrodem lub parkiem; wiele zamków powstało z przebudowanych hradów. Palác to natomiast reprezentacyjny pałac, najczęściej miejski. Dlatego czeski zamek najlepiej tłumaczyć na język polski jako „pałac”.

W Loučeni pałacową historię można potraktować jak przygodę. W angielskim parku rozciągającym się na 23 hektarach wokół pałacu czeka 12 labiryntów. Każdy jest inny, każdy wykonano z różnych materiałów i zaprojektowano tak, by stanowił odmienne wyzwanie. Jest labirynt bukszpanowy, kamienny, linowy, podświetlany, a nawet niewielki labirynt palcowy. To przede wszystkim rozrywka dla rodzin z dziećmi, ale dla dorosłych labiryntarium też będzie wyzwaniem.

In Loučeni, the palace's history can be treated as an adventure. Twelve mazes await visitors in the English-style park stretching across 23 hectares around the palace. Each one is different, made from various materials and designed to present a distinct challenge. There is a boxwood maze, a stone maze, a rope maze, an illuminated maze and even a small finger maze. It is primarily entertainment for families with children, but the maze complex will also prove a challenge for adults.

Pierwsza wzmianka o pałacu (a właściwie osadzie Loučeň) pochodzi z 1223 roku. Przez stulecia rezydencja przechodziła w ręce kolejnych rodów, w XVIII wieku przebudowana została w stylu barokowym, a w XIX wieku trafiła do Thurn-Taxisów i to im zawdzięcza rozległy park.

The first mention of the palace (or, more precisely, the settlement of Loučeň) dates back to 1223. Over the centuries, the residence passed through the hands of successive families; in the 18th century, it was rebuilt in the Baroque style, and in the 19th century it came into the possession of the Thurn-Taxis family, to whom it owes its extensive park.

Pałac otworzył swoje wnętrza dla turystów w 2007 roku – dziś gości oprowadzają po nim przewodnicy w kostiumach, są też specjalne trasy dla dzieci. Można tu nawet przenocować w pałacowym hotelu Maxmilian. Z Polską łączy Loučeň postać Václava Skalnika, twórcy angielskiego par-

The palace opened its doors to tourists in 2007 – today, visitors are shown around by guides in period costume, and there are also special tours for children. You can even stay overnight here at the palace's Maxmilian Hotel. Loučeň is

Zámek Loučeň, barokowy pałac z rozległym parkiem, labiryntami i innymi atrakcjami / Loučeň Castle, a Baroque palace with extensive grounds, mazes and other attractions

Fot.: Miroslav Denes - Shutterstock

INFO: Hrad is primarily a medieval fortified castle, characterized by defensive walls, towers, and gates. Zámek usually refers to a later, comfortable and representative aristocratic or royal residence, often with a garden or park; many zamky were created by converting former hrady. Palác, on the other hand, is a representative palace, most often located in a city. Therefore, the Czech word zámek is best translated as “pałac.”

Fot.: Dan Řezábek

Zámek Žleby – duch střednívěku i modernity / Žleby Castle – a blend of medieval charm and modernity

ku, którego historia związana jest z Wrocławiem. To właśnie w jego okolicach – dobrach i ogrodach magnackich związanych z regionem Dolnego Śląska, skąd ówczesne trendy, w tym styl angielski, przenikały do Czech – Skálník przez pewien czas pracował i uczył się nowoczesnego rzemiosła ogrodniczego.

📍 Loučeň č.p. 1, 289 37 Loučeň, Czechy

Styl romantyczny, niczym z XIX-wiecznej powieści, odnaleźć można w Zámku Žleby. Wieżyczki, masywne mury skryte wśród drzew ukrywają luksusowe wyposażenie: meble, obrazy, oryginalne piece, przedmioty codziennego użytku – wszystko, co składa się na tę neogotycką warownię. Mieści się tu trzecia co do wielkości kolekcja broni w Czechach. Co ciekawe – w zamkowej kuchni wprowadzono nowoczesne jak na tamte czasy rozwiązania, a w zamkowym piecu do dziś regularnie piecze się tradycyjne kołaczki. Można ich oczywiście spróbować i kupić.

W zamkowej oborze żyją białe jelenie, ale można tu zobaczyć także daniela, muflony, dziki i sarny. Są również cza-

Park Rozrywki Mirakulum / Mirakulum Amusement Park

linked to Poland through the figure of Václav Skálník, the designer of the English-style park, whose history is connected with Wrocław. It was in this very area – on the magnate estates and in the gardens associated with the Lower Silesia region, from where contemporary trends, including the English style, found their way into the Czech lands – that Skálník worked for a time and learnt the modern art of gardening,

📍 Loučeň No. 1, 289 37 Loučeň, Czech Republic

A romantic style, straight out of a 19th-century novel, can be found at Žleby Castle. Turrets and massive walls hidden amongst the trees conceal luxurious furnishings: furniture, paintings, original stoves and everyday objects – everything that makes up this neo-Gothic stronghold. It houses the third-largest collection of weapons in the Czech Republic. Interestingly, the castle kitchen featured solutions that were modern for their time, and traditional cakes are still regularly baked in the castle oven to this day. You can, of course, try them and buy some.

White deer live in the castle's stables, but you can also see fallow deer, mouflons, wild boars and roe deer here. There are also herons, storks, cormorants and over 50 species of birds. Twice a day, there is a demonstration of deer feeding and the training of birds of prey.

📍 1 Zámecká Street, 285 61 Žleby, Czech Republic

Kačina Palace is one of the most interesting examples of Empire-style architecture in the Czech Republic. Today, it houses the Museum of the Czech Village, a branch of the National Museum of Agriculture. Visitors can explore, amongst other things, the historic interiors, the Chotek Library and the palace theatre. In 2026, the exhibition 'Zahrady v knihách svázané', dedicated to historical herbariums,

ple, bociany, kormorany oraz ponad 50 gatunków ptaków. Dwa razy dziennie odbywa się pokaz karmienia jeleni i treningu ptaków drapieżnych.

📍 ul. Zámecká 1, 285 61 Žleby, Czechy

Pałac Kačina to jeden z najciekawszych przykładów architektury empirycznej w Czechach. Dziś mieści się tu Muzeum Czeskiej Wsi, oddział Narodowego Muzeum Rolnictwa. Można zwiedzać m.in. historyczne wnętrza, bibliotekę Chotków i teatr zamkowy. W 2026 roku szczególnie warto zajrzeć na wystawę „Zahrady v knihách svázané”, poświęconą dawnym zielnikom. Jednym z prezentowanych zabytków jest Broumovski zielnik z 1595 roku, jeden z najstarszych zachowanych zbiorów suszonych roślin na českých zemích. Co ciekawe, wystawie towarzyszy żywa ekspozycja roślin inspirowana historycznymi zielnikami. Przy poszczególnych gatunkach można przeczytać, jak dawniej wykorzystywano je w medycynie, kuchni i codziennym życiu.

📍 Svatý Mikuláš 51, 284 01 Kutná Hora 1, Czechy

DOŚWIADCZENIE Z PIERWSZEJ RĘKI

W Środkowych Czechach nie ogląda się świata – dotyka się go i przeżywa z bliska. W „ZOO Chleby” (założonym w 1997 roku) kontakt ze zwierzętami jest elementem doświadczenia. Niektóre ze zwierząt można karmić – choć tylko specjalną karmą kupioną na miejscu, a dzieci mogą podejść blisko kóz czy danieli. Z kolei centrum rzemiosła „Botanicus Ostrá” wygląda jak średniowieczne miasteczko rzemieślników: drewniane warsztaty, młyn z kołem wodnym, garncarz, kowal i pracownie, w których można własnoręcznie spróbować sił w dawnych rzemiosłach. Są też ogrody ziołowe, labirynt i płukanie złota. Na koniec warto skierować kroki do „Mirakulum” – ogromnego parku rodzinnego z wieżami, tunelami, konstrukcjami wspinaczkowymi, leśnymi placami zabaw i przede wszystkim wodnym światem. Jest tu także zamek z podziemnym przejściem.

📍 ul. Václava Ottý 1, 289 31 Chleby-Bobnice, Czechy

HRABALOWSKIM SZLAKIEM

Nymburk jest jednym z najstojniejszych miast Czech Środkowych – rozslawiony przez Bohumila Hrabala, który spędził tu dzieciństwo i tu szukał źródeł literackiej wyobraźni.

Pałac Kačina, otoczony rozległym parkiem / Kačina Palace, set in extensive grounds

Fot.: Pexelfr – Adobe Stock

Fot.: Dagmar Malinová

Białe jelenie w Oboře Žleby / White deer at Žleby Game Reserve

is particularly worth a visit. One of the artefacts on display is the Broumov Herbarium from 1595, one of the oldest surviving collections of dried plants in the Czech lands. Interestingly, the exhibition is accompanied by a living display of plants inspired by historical herbariums. Next to each species, you can read about how it was used in the past in medicine, cooking and everyday life.

Among the exhibits is, amongst other things, a herbarium dating from 1595. This is significant because a garden has been established next to the palace featuring plants selected from such historical books, and each plant is accompanied by information on how it was once used in medicine, cooking and everyday life.

📍 Svatý Mikuláš 51, 284 01 Kutná Hora 1, Czech Republic

FIRST-HAND EXPERIENCE

In Central Bohemia, you don't just look at the world – you touch it and experience it up close. At 'ZOO Chleby' (founded in 1997), interaction with the animals is part of the experience. Some of the animals can be fed – though only with special food bought on site – and children can get up close to goats and fallow deer. Meanwhile, the 'Botanicus Ostrá' craft centre looks like a medieval craftsmen's village: wooden workshops, a watermill, a potter, a blacksmith and workshops where you can try your hand at traditional crafts. There are also herb gardens, a maze and gold panning. Finally, it's worth heading to 'Mirakulum' – a huge family park with towers, tunnels, climbing frames, woodland playgrounds and, above all, a water world. There's also a castle with an underground passageway.

📍 ul. Václava Ottý 1, 289 31 Chleby-Bobnice, Czech Republic

Fot.: P. dudajzov / Adobe Stock

Ławeczka Hrabala na placu Přemyslovců i Kościół pw. św. Idziego w Nymburku / Hrabal's Bench in Přemyslovců Square and the Church of St. Giles in Nymburk

Miasto do dziś zachowało średniowieczny klimat, a ceglane baszty i mury nad Łabą tworzą jeden z najbardziej charakterystycznych widoków Nymburka. Hrabal w „Postrzyżynach” opisał swoje miasto jako niemal wyspę otoczoną wodą i murami, z ulicami prowadzącymi przez mosty i zaułki. W nymburskim browarze pracował jego ojczym. Browar i miasto stały się później ważnymi punktami hrabalowskiego świata. Ślady pisarza można znaleźć w mieście do dziś. Na rynku stoi ławeczka z rzeźbą pisarza, kotów i książek, a przez miasto prowadzi trasa po miejscach z nim związanych.

W pobliskim Kersku można odwiedzić chatę Bohumila Hrabala, kolejne miejsce związane z jego życiem i twórczością. Spędził w niej ponad 30 lat, pisząc część swoich tekstów. Od 2024 roku obiekt jest udostępniony zwiedzającym. W chacie można oglądać odtworzone wnętrza oraz przedmioty związane z życiem pisarza.

📍 Kersko 274, 289 12 Hradištko-Sadská, Czechy

Škoda Museum w Mladá Boleslav / Škoda Museum in Mladá Boleslav

Fot.: Dorota Olenicka

FOLLOWING HRBAL'S TRAIL

Nymburk is one of the most famous towns in Central Bohemia – made famous by Bohumil Hrabal, who spent his childhood here and drew on it as a source of inspiration for his writing.

The town has retained its medieval atmosphere to this day, and the brick towers and walls overlooking the Elbe River form one of Nymburk's most distinctive sights. In "Cutting It Short" Hrabal described his town as almost an island surrounded by water and walls, with streets leading across bridges and through narrow alleys. His stepfather worked at the Nymburk brewery. The brewery and the town later became important landmarks in Hrabal's world. Traces of the writer can still be found in the town today. In the market square stands a bench featuring a sculpture of the writer, cats and books, and a trail leading through the town takes visitors to places associated with him.

In nearby Kersko, you can visit Bohumil Hrabal's cottage, a place linked to his life and work. He spent over 30 years there, writing some of his works. The cottage has been open to visitors since 2024. Inside, you can see recreated interiors and items relating to the writer's life and the furnishings of his home.

A LITTLE ABOUT THE CZECH MOTOR INDUSTRY

Mladá Boleslav, situated in the heart of the Czech Republic, combines its industrial history with a rich cultural heritage and historic architecture. The local Metoděj Vlach Aviation Museum displays 26 historic aeroplanes, including both originals and replicas. The museum is also linked to a story that goes beyond its exhibits. A few years ago, a full-scale

CO NIECO O CZESKIEJ MOTORYZACJI

Z kolei położona w sercu Czech Mladá Boleslav łączy przemysłową historię z bogatym dziedzictwem kulturalnym i zabytkową architekturą. W lokalnym Muzeum Lotnictwa Metoděja Vlacha wystawionych jest 26 historycznych samolotów, wśród nich oryginały i repliki. Z muzeum związana jest także historia, która wykracza poza muzealne eksponaty. Pełnowymiarowa replika samolotu Klemm L 25 z 1934 roku zabrała kilka lat temu w powietrze Jaroslavę Koupkovą. Miała wtedy 100 lat. Potem poleciała ponownie jako 101-latką i 102-latką. W wieku 103 lat pogoda zmusiła muzealników do zmiany samolotu na Pipera. Teraz pani Koupková przygotowuje się do swoich 104. urodzin i chce znowu polecieć Klemmem.

📍 ul. Regnerova 114, 293 01 Mladá Boleslav 1, Czechy

Kilka ulic dalej na turystów czeka Muzeum Škoda Auto. Ekspozycja zaczyna się od narodzin marki w 1895 roku i prowadzi przez kolejne dekady motoryzacji aż do współczesności. Zwiedzanie muzeum warto połączyć ze wstępem do fabryki Škody, w której nadal trwa produkcja. Wśród eksponatów prezentowanych jest około 50 samochodów, pięć motocykli i dwa rowery, a repozytorium mieści 23 studia projektowe, prototypy samochodów osobowych i sportowych. Na nocleg można wybrać Aparthotel Na Klenici, urządzony w murach dawnej, ponad 300-letniej fabryki, kilka kroków od zamku i browaru.

📍 ul. tř. Václava Klementa 294, 293 01 Mladá Boleslav 1, Czechy

Mladá Boleslav – renesansowy budynek dawnego ratusza

Mladá Boleslav – the Renaissance building of the former town hall

Fot.: Dorota Olenicka

Fot.: Dorota Olenicka

Mladá Boleslav, Muzeum Lotnictwa Metoděja Vlacha
Mladá Boleslav, Metod Vlach Aviation Museum

replica of the 1934 Klemm L 25 took Jaroslava Koupková up into the air. She was 100 years old at the time. She then flew again when she was 101 and 102. At the age of 103, the weather forced the museum staff to switch to a Piper aircraft. Now, Mrs Koupková is preparing for her 104th birthday and wants to fly the Klemm again.

📍 114 Regnerova Street, 293 01 Mladá Boleslav 1, Czech Republic

A few streets away, the Škoda Auto Museum awaits visitors. The exhibition begins with the brand's origins in 1895 and takes visitors through the successive decades of motoring right up to the present day. It's worth combining a visit to the museum with a tour of the Škoda factory, where production is still underway. The exhibits include around 50 cars, five motorbikes and two bicycles, whilst the collection houses 23 design studies, as well as prototypes of saloon and sports cars. For accommodation, you can choose the Aparthotel Na Klenici, housed within the walls of a former factory dating back over 300 years, just a stone's throw from the castle and the brewery.

📍 tř. Václava Klementa 294, 293 01 Mladá Boleslav 1, Czech Republic

Fot.: Joanna Rutkowska / MIP

JEDNO MUZEUM, TRZY ŚWIATY

ONE MUSEUM, THREE WORLDS

Biały Spichlerz, oddział Muzeum Pomorza Środkowego / The White Granary, a branch of the Museum of Central Pomerania

Pomorce to nie tylko morze i plaże. W Słupsku, Swołowie i Klukach czekają wyjątkowe muzea, które opowiadają o sztuce, historii i codziennym życiu regionu. Od niezwykłego świata Witkacego po tradycje dawnych Pomorzan – to miejsca, które warto odkryć.

BIAŁY SPICHLERZ W SŁUPSKU

Usytuowany nad brzegiem Słupi, stał się domem dla jednej z najbardziej wszechstronnych i kontrowersyjnych postaci polskiej awangardy. Ten odrestaurowany, XIX-wieczny klasyczny magazyn wojskowy kryje dziś największą na świecie kolekcję dzieł Stanisława Ignacego Witkiewicza – Witkacego – ponad 260 prac plastycznych, stanowiących bezcenny portret epoki.

Witkacy był człowiekiem instytucją: malarzem, pisarzem, dramaturgiem, fotografem i filozofem, którego wyprzedzające epokę koncepcje do dziś budzą podziw. W Słupsku zwiedzający mają okazję z bliska poznać jego ewolucję artystyczną. Ekspozycja prowadzi od wczesnych malarskich pejzaży, przez awangardowe dzieła stworzone w myśl jego autorskiej teorii Czystej Formy, aż po legendarne pastele z okresu Jednoosobowej Firmy Portretowej „S. I. Witkiewicz”.

Pomerania is more than just the sea and beaches. In Słupsk, Swołowo, and Kluki, there are unique museums that tell the story of the region's art, history, and everyday life. From the extraordinary world of Witkacy to the traditions of the early Pomeranians—these are places worth discovering.

THE WHITE GRANARY IN SŁUPSK

Located on the banks of the Słupia River, it became home to one of the most versatile and controversial figures of the Polish avant-garde. This restored, 19th-century classical military warehouse now houses the world's largest collection of works by Stanisław Ignacy Witkiewicz—Witkacy—over 260 artworks that offer a priceless portrait of the era.

Witkacy was a one-man institution: a painter, writer, playwright, photographer, and philosopher whose ahead-of-his-time ideas continue to inspire admiration to this day. In Słupsk, visitors have the opportunity to explore his artistic evolution up close. The exhibition traces his journey from his early landscape paintings, through avant-garde works created in accordance with his original theory of Pure Form, to the legendary pastels from the period of the “S. I. Witkiewicz” One-Man Portrait Firm.

It is precisely the works created as part of the Portrait Studio, which operated from 1925 to 1939, that form the core of the collection. Witkacy, seeking to earn a living and breaking away from traditional oil painting, established a commercial enterprise governed by strict regulations. He divided his portraits into distinct types: from the smoothed-out and smooth ones (Type A), through the

Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku
Muzeum Rejestrowane
ul. Dominikańska 5-9, 76-200 Słupsk
tel.: +48 (59) 842 40 81 lub 59 842 40 82
e-mail: muzeum@muzeum.slupsk.pl
www.muzeum.slupsk.pl

Muzeum Kultury Ludowej Pomorza w Swołowie / Museum of Pomeranian Folk Culture in Swołowo

To właśnie dzieła stworzone w ramach działającej w latach 1925–1939 Firmy Portretowej stanowią trzon kolekcji. Witkacy, chcąc zarobić na utrzymanie i zrywając z tradycyjnym malarstwem olejnym, stworzył komercyjny biznes rządzący się surowym regulaminem. Portrety dzielił na odrębne typy: od wygładzonych i gładkich (typ A), przez charakterologiczne (typ B oraz typ B+d), aż po ekspresyjne deformacje (typ C i D) powstające często pod wpływem papierosów, kawy, alkoholu czy substancji psychotropowych. Oglądając te prace, odkrywamy niezwykle studium ludzkiej psychiki i intymne kulisy relacji artysty z modelami.

Wystawa w Białym Spichlerzu wzbogacona jest o archiwalne materiały: osobiste listy, rękopisy, pierwsze wydania dzieł literackich oraz unikalne fotografie.

MUZEUM KULTURY LUDOWEJ POMORZA W SWOŁOWIE

Swołowo, uznawane za stolicę urokliwej „Krainy w Kratę”, kryje jedno z najnowocześniejszych muzeów typu skansenowskiego w Polsce. Sercem ekspozycji są imponujące zagrody dawnych zamożnych chłopów pomorskich, ze słynną Zagrodą Albrechta na czele. Zabytkowe obiekty o unikalnej konstrukcji szkieletowej (z charakterystycznym czarno-białym wzorem) mieszczą zarówno trady-

character-driven ones (Types B and B+d), to the expressive distortions (Types C and D), often created under the influence of cigarettes, coffee, alcohol, or psychotropic substances. Looking at these works, we discover an extraordinary study of the human psyche and an intimate glimpse into the artist's relationship with his models.

The exhibition at the White Granary is enriched by a wealth of archival materials: personal letters, manuscripts, first editions of literary works, and unique photographs.

MUSEUM OF FOLK CULTURE OF POMERANIA IN SWOŁOWO

Swołowo, considered the capital of the charming “Checkered Land,” is home to one of the most modern open-air museums in Poland. At the heart of the exhibition are the impressive farmsteads of formerly wealthy Pomeranian peasants, led by the famous Albrecht Farmstead. These historic buildings, featuring a unique half-timbered con-

Muzeum Kultury Ludowej Pomorza w Swołowie
Oddział Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku
Swołowo 8, 76-206 Słupsk
tel.: +48 (59) 832 48 97
e-mail: promocja@muzeum.slupsk.pl
www.muzeum.slupsk.pl

cyjne wyposażenie domostw, dawne narzędzia rolnicze i kuźnię, jak i nowoczesne wystawy multimedialne. Swołowo to prężnie działające „żywe muzeum” – od odbywających się tu pokazów kowalstwa, tkactwa czy wypieku chleba, po słynne cykliczne imprezy plenerowe. Wśród nich wyróżnia się coroczne wydarzenie odbywające się w okolicach 11 listopada „Na św. Marcina najlepsza pomorska gęsiina”, przyciągające miłośników tradycyjnych smaków z całego kraju.

MUZEUM WSI SŁOWIŃSKIEJ W KLUKACH

Malowniczo położone nad jeziorem Łebsko, w sercu Słowińskiego Parku Narodowego, muzeum przywraca pamięć o Słowińcach – grupie ludności kaszubskiej o bogatej, odrębnej kulturze. Na terenie skansenu zachowano i zrekonstruowano charakterystyczne wiejskie zagrody z budynkami szachulcowymi krytymi trzciną. Zwiedzający mogą podziwiać autentyczne wnętrza chat z przełomu XIX i XX wieku, dawną sieciarnię czy magazyn rybacki, które ilustrują trudne życie mieszkańców trudniących się głównie rybołówstwem i rolnictwem. Kluki również słyną z wydarzeń folklorystycznych – flagową imprezą są coroczne „Czarne Wesela” (weekend majowy), nawiązujące do dawnej słowińskiej tradycji wspólnego, sąsiedzkiego kopania torfu. Niezwykła atmosfera dawnej wsi, zwierzęta w zagrodach i tętniące życiem warsztaty rzemiosła czynią to miejsce wyjątkowym przystankiem w podróży po Pomorzu.

Muzeum Wsi Słowińskiej w Klukach / Museum of the Slovincian Village in Kluki

Muzeum Wsi Słowińskiej w Klukach / Museum of the Slovincian Village in Kluki

struction (with a characteristic black-and-white pattern), house not only traditional household furnishings, old farming tools, and a blacksmith's shop, but also modern multimedia exhibits. Swołowo is a thriving “living museum” – from demonstrations of blacksmithing, weaving, and bread baking held here, to famous recurring outdoor events. Among these, the annual event held around November 11, “The Best Pomeranian Goose on St. Martin's Day,” stands out, attracting lovers of traditional flavors from across the country.

THE SŁOWIŃSKI VILLAGE MUSEUM IN KLUKI

Picturesquely situated on Lake Łebsko, in the heart of the Słowiński National Park, the museum preserves the memory of the Słowińcy—a Kashubian ethnic group with a rich, distinct culture. The open-air museum features preserved and reconstructed traditional rural homesteads with half-timbered buildings covered with thatch. Visitors can admire the authentic interiors of cottages from the turn of the 19th and 20th centuries, as well as a former net-making workshop and a fishing warehouse, which illustrate the difficult lives of the residents, who primarily made their living from fishing and farming. Kluki is also famous for its folklore events—the flagship event is the annual “Black Weddings” (May weekend), which draws on the old Slovincian tradition of neighbors working together to dig peat. The unique atmosphere of the old village, animals in the farmyards, and bustling craft workshops make this place a special stop on a journey through Pomerania.

Muzeum Wsi Słowińskiej w Klukach
Oddział Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku
Kluki 27, 76-214 Smołdzino
tel.: +48 (59) 846-30-2097
e-mail: muzeum@muzeumkluki.pl
www.muzeumkluki.pl

JUSTYNA CIESZYŃSKA

OD JESIENNYCH ZBIORÓW DO ŚWIĘTOWANIA BOŻEGO NARODZENIA

– JESIEŃ I ZIMA W MUZEUM WSI MAZOWIECKIEJ W SIERPCU

FROM THE AUTUMN HARVEST TO CHRISTMAS CELEBRATIONS
– AUTUMN AND WINTER AT THE MUSEUM OF THE MAZOVIAN COUNTRYSIDE IN SIERPC

Jesień na mazowieckiej wsi miała swój rytm. Po pracowitym lecie przychodził czas zbiorów i gromadzenia zapasów. W gospodarstwach trwały prace, które miały przygotować ludzi i zwierzęta na nadchodzącą zimę. Gdy dni stawały się coraz krótsze, życie stopniowo przenosiło się do wnętrza chałup, gdzie przy wspólnej pracy toczyły się rozmowy, opowieści i przygotowania do świąt. Ten wyjątkowy czas można będzie poczuć podczas jesienno-zimowych wydarzeń w Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu.

Autumn in the Mazovian countryside had its own rhythm. After a busy summer, the time came for the harvest and for stocking up on provisions. Work was in full swing on the farms to prepare people and animals for the coming winter. As the days grew shorter, life gradually shifted indoors, where, whilst working together, people would chat, tell stories and make preparations for the festive season. You can experience this special time during the autumn and winter events at the Museum of the Mazovian Countryside in Sierpc.

Orka konna – impreza „Jesień w skansenie” / Horse-drawn ploughing – the ‘Autumn in the Open-Air Museum’ event

Fot.: Dariusz Krześniak

Fot.: Dariusz Krześniak

Wystawa „Boże Narodzenie na Mazowszu” / ‘Christmas in Mazovia’ exhibition

Jesień pokaże swoje bardziej gospodarskie oblicze również na polu. Przy zagrodach odbędą się pokazy orki, bronowania i siewu zbóż ozimych. Zobaczymy zarówno pracę konnego siewnika, jak i tradycyjny siew z płachty. Jesienny krajobraz skansenu dopełni kiermasz rękodzieła i produktów regionalnych. Kilka tygodni później krajobraz muzealnej wsi zmieni się nie do poznania. Złote liście ustąpią miejsca zimowej ciszy, a w chałupach pojawią się świąteczne dekoracje.

6 grudnia skansen rozbliśnie świąteczną dekoracją podczas Jarmarku Bożonarodzeniowego. Wśród wyrobów rękodzieła, zapachu tradycyjnych potraw i dźwięków kolęd będzie można poszukać wyjątkowych prezentów, spotkać Świętego Mikołaja i zrobić zimowe zdjęcie w dawnych, dużych saniach. Na odwiedzających czekać będą także rodzinne atrakcje i koncerty kolęd oraz pastorałek.

Warto jednak zostać w skansenie nieco dłużej. Po zmroku świąteczna sceneria nabiera zupełnie innego charakteru – światła, dekoracje i wnętrza dawnych chałup, w których zaprezentowana zostanie wystawa „Boże Narodzenie na Mazowszu”, stworzą atmosferę, która pozwoli choć na chwilę zwolnić i przenieść się do świata świąt przeżywanych spokojniej, bliżej natury i tradycji.

Jesień i zima w sierpeckim skansenie to dwie odsłony tej samej opowieści – o rytmie dawnej wsi, pracy rąk, zmieniających się porach roku i zwyczajach, które przez pokolenia wyznaczały rytm życia.

Autumn will also reveal its more agricultural side in the fields. Demonstrations of ploughing, harrowing and the sowing of winter cereals will take place near the farmyards. We will see both a horse-drawn seed drill in action and traditional sowing using a sowing cloth. The autumn landscape of the open-air museum will be complemented by a fair featuring handicrafts and regional produce. A few weeks later, the landscape of the museum village will be transformed beyond recognition. The golden leaves will give way to the silence of winter, and festive decorations will appear in the cottages.

On 6 December, the open-air museum will sparkle with festive decorations during the Christmas Market. Amidst the handicrafts, the aroma of traditional dishes and the sounds of Christmas carols, you'll be able to hunt for unique gifts, meet Father Christmas and have a winter photo taken in an old-fashioned, large sleigh. Visitors can also look forward to family-friendly attractions and concerts featuring Christmas carols and pastoral songs.

It's worth staying at the open-air museum a little longer, though. After dark, the festive setting takes on a completely different character – the lights, decorations and interiors of the old cottages, where the exhibition 'Christmas in Mazovia' will be on display, create an atmosphere that allows you to slow down for a moment and transport yourself to a world where Christmas is celebrated more peacefully, closer to nature and tradition.

Autumn and winter at the Sierpc open-air museum are two chapters of the same story – about the rhythm of village life in days gone by, manual labour, the changing seasons and the customs that have shaped the rhythm of life for generations.

Wykonywanie przetworów na zimę – impreza „Jesień w skansenie”
Making preserves for the winter – the ‘Autumn in the Open-Air Museum’ event

Fot.: Dariusz Krześniak

Muzeum
Wsi Mazowieckiej
w Sierpcu

Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu, ul. Gabriela Narutowicza 64, 09-200 Sierpc
tel. 24 275 28 83, faks: 24 275 58 20, e-mail: skansen@mwmskansen.pl
www.mwmskansen.pl

NAJLEPSZY
PRODUKT TURYSTYCZNY
WOJEWÓDZTWA
MAZOWIECKIEGO
> 2025

Mazowsze.
serce Polski

MUZEUM JEST JEDNOSTKĄ ORGANIZACYJNĄ
SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

WILKASY

PAWEŁ KLIMEK

SPORTOWE CENTRUM MAZUR

Fot.: Paweł Klimek

WILKASY – SPORTS CENTER OF MASURIA

Wilkasy leżą w samym sercu Krainy Wielkich Jezior Mazurskich. Oferują nieograniczone wręcz możliwości spędzania wolnego czasu, nie tylko nad wodą. Dobra infrastruktura, której kręgosłupem jest Centralny Ośrodek Sportu Akademickiego, sprawia, że jest to znakomite miejsce na urlop, niekoniecznie w lecie...

Mazury to jeden z najpiękniejszych i najczystszych regionów Polski, którego ozdobą są tysiące jezior położonych wśród pagórkowatych moren pokrytych rozległymi lasami i malowniczymi terenami uprawnymi. W samym sercu tej krainy, uznanej za turystyczny Cud Polski, leżą Wilkasy.

Jest to niewielka, malowniczo położona na skraju wysokiej, porośniętej lasem skarpy miejscowość, z bardzo dobrą infrastrukturą, a także świetnie skomunikowana. Prowadzą tędy drogi łączące Giżycko z Olsztynem, Mrągowem i Mikołajkami, a także linia kolejowa, którą kursują pociągi dalekobieżne (obecnie w remoncie).

WARTO ODWIEDZIĆ...

Tak jak w przypadku mazurskich kurortów, najważniejszym punktem jest port nad jeziorem Niegocin należący do Centralnego Ośrodka Sportu Akademickiego (AZS Wilkasy). Do dyspozycji gości jest tu (wraz z sąsiednim portem PTTK) ponad 300 miejsc cumowniczych, ponadto ośrodek AZS Wilkasy oferuje ponad 300 miejsc noclegowych o różnym standardzie. Ośrodek może się też pochwalić bogatym

Wilkasy is located in the heart of the Great Masurian Lakes Region. They offer almost unlimited possibilities to spend free time, not only by the water. Good infrastructure, the backbone of which is the Central Academic Sports Centre, makes it an excellent place to spend holidays, not necessarily in the summer...

Masuria is one of Poland's most beautiful and cleanest regions, adorned by thousands of lakes set among hilly moraines surrounded by extensive forests and picturesque farmland. Wilkasy is located in the very heart of this area, recognised as a tourist Miracle of Poland.

It is a small village, picturesquely situated on the edge of a high forested escarpment, with very good infrastructure and excellent transport connections – there are roads linking Giżycko with Olsztyn, Mrągowo and Mikołajki, as well as a railway line, on which long-distance trains run (currently under renovation).

zapleczem sportowym (korty tenisowe otwarte i kryte, boiska do koszykówki i siatkówki, także plażowej, boiska wielofunkcyjne, wypożyczalnia sprzętu sportowego, oczywiście także tego wodnego) – największym na Mazurach! Obiekt jest całoroczny, z własną, otwartą w lecie tawerną w porcie, a także szerokim wachlarzem usług rehabilitacyjno-rekreacyjnych i kadrą fizjoterapeutów. Wbrew pozorom nie jest to ośrodek jedynie dla sportowców i młodzieży akademickiej! Każdy znajdzie tu dla siebie coś dobrego.

AKTYWNY WYPOCZYNEK

Najlepiej czas spędzać nad wodą – żeglarstwo, kajaki, łodzie czy też rowerki wodne w ciągu kilku minut przeniosą nas we wspaniały świat mazurskiej przyrody, z dziesiątkami gatunków ptaków. Przez Wilkasy przebiega świetna trasa rowerowa wokół jezior mazurskich (w ośrodku można wypożyczyć rowery), przebiegają tu także szlaki piesze.

Wilkasy są znakomitą bazą wypadową do zwiedzania całego regionu. Wśród największych atrakcji warto wymienić Giżycko, Wilczy Szaniec w Gierłożu czy sanktuarium w Świętej Lipce. Krótko mówiąc – jest to znakomite miejsce dla każdego, kto chciałby poznać Mazury albo po prostu odpocząć wśród pięknej przyrody. O każdej porze roku, na każdy czas!

WORTH A VISIT...

As in the case of the Masurian resorts, the most important place is the harbour on Lake Niegocin, belonging to the Central Academic Sports Centre (AZS Wilkasy). Together with the neighbouring PTTK (Eng: Polish Tourist and Sightseeing Society) harbour, more than 300 mooring places are available, and the AZS Wilkasy centre offers more than 300 accommodation places of various standards, extensive sports facilities (open and indoor tennis courts, basketball and volleyball courts, also beach volleyball courts, multi-purpose sports fields, sports equipment rental, including, of course, water sports equipment) – the largest in Masuria! The facility is open year-round, with its own tavern in the harbour open in summer, as well as extensive rehabilitation and recreational facilities and a staff of physiotherapists. Contrary to popular belief, this is not just a resort for athletes and university students! There is something for everyone, at any time of the year.

ACTIVE LEISURE

Preferably by the water – sailing, kayaks, boats or pedal boats will transport you in a few minutes to the wonderful world of the Masurian nature, with dozens of species of birds. A wonderful bicycle route runs through Wilkasy around the Masurian lakes (bikes can be rented at the centre), and there are also hiking trails.

Wilkasy is an excellent base for exploring the whole region, the greatest attractions of which include Giżycko, the Wolf's Lair in Gierłoż and the sanctuary in Święta Lipka. In short, it is an excellent place for anyone wishing to explore the Masurian region, or simply relax amidst beautiful nature. Any time of year, any time!

Akademicki Związek Sportowy COSA Oddział w Wilkasach,
Niegocińska 5, Wilkasy 5, 11-500 Giżycko, e-mail: wilkasy@azs.pl, www.azs-wilkasy.pl

REGIONALNE PRODUKTY MAGNESEM TURYSTYKI NA PODLASIU

REGIONAL PRODUCTS: A MAGNET FOR TOURISM IN PODLASIE

Ponad 300 producentów, blisko 400 produktów lokalnych, promocja w kraju i za granicą – tak na dziś wygląda baza Podlaskiego Centrum Produktu Lokalnego: produkty.podlaskie.eu. W rozmowie z Bogdanem Dyjukiem, członkiem Zarządu Województwa Podlaskiego, sprawdzamy, co udało się zrobić w ciągu roku, by wzmocnić promocję regionalnych produktów, połączyć producentów z klientami szukającymi historii w lokalnych smakach i przyciągnąć więcej turystów na Podlasie.

Rok temu rozmawialiśmy o planach rozwoju Podlaskiego Centrum Produktu Lokalnego. Co przez ten rok rzeczywiście udało się zrobić, a co nadal pozostaje na liście zamierzeń?

Podlaskie Centrum Produktu Lokalnego dziś jest przede wszystkim miejscem, które na stałe współpracuje z producentami i pomaga mieszkańcom oraz turystom odnajdywać lokalne produkty. Prowadzimy stronę: produkty.podlaskie.eu, rozwijamy bazę producentów, promujemy ich w naszych mediach społecznościowych i podczas wydarzeń, a jednocześnie pomagamy im w sprawach praktycznych – od promocji po kwestie związane z prowadzeniem działalności i wymaganiami dotyczącymi żywności.

W ciągu ostatniego roku pracowaliśmy nad systemem jakości QCPL, rozwijaliśmy kolejne inicjatywy związane z ochroną oraz promocją produktów regionalnych. Część z tych przedsięwzięć jest już na bardzo zaawansowanym etapie, inne wymagają jeszcze pracy, ale najważniejsze jest to, że Centrum nie jest już wyłącznie projektem promocyjnym. Coraz bardziej staje się stałym zapleczem dla producentów i punktem, do którego mogą zwrócić się zarówno oni, jak i osoby zainteresowane podlaską żywnością.

Over 300 producers, nearly 400 local products, promotion at home and abroad – this is what the database of the Podlasie Local Product Centre (produkty.podlaskie.eu) looks like today. In conversation with Bogdan Dyjuk, a member of the Podlasie Voivodeship Executive Board, we explore what has been achieved over the past year to boost the promotion of regional products, connect producers with customers seeking history in local flavours, and attract more tourists to Podlasie.

A year ago, we discussed the development plans for the Podlasie Local Product Centre. What has actually been achieved over the past year, and what remains on the list of objectives?

Today, the Podlasie Local Product Centre is, above all, an organisation that works closely with producers on an ongoing basis and helps residents and tourists discover local products. We run the website produkty.podlaskie.eu, develop a database of producers, promote them on our social media and at events, whilst also assisting them with practical matters – from promotion to issues relating to running a business and food regulations.

Over the past year, we have been working on the QCPL quality system and developing further initiatives related to the protection and promotion of regional products.

„Made in Podlaskie” miało pomóc producentom zaistnieć szerzej poza regionem. Jakie są dziś najbardziej konkretne efekty tego projektu?

Kampania „Made in Podlaskie” pozwoliła szerzej pokazać zarówno nasze produkty, jak i ludzi, którzy za nimi stoją. To było dla nas ważne, bo chcieliśmy opowiadać nie tylko o samym serze, miodzie czy kiszonkach, ale również o rodzinnych gospodarstwach i manufakturach, w których te produkty powstają. Dziś nadal wykorzystujemy wypracowane w ramach kampanii doświadczenia.

Widzimy jednocześnie, że producenci są coraz bardziej aktywni poza województwem. Szczególnie dobrze widać to w Warszawie, ale również podczas tegorocznej edycji Festiwalu Smaków Regionalnych w AMBEREXPO w Gdańsku, gdzie mieliśmy stoisko regionalne. Co ciekawe, wiele osób spoza regionu odwiedziło również organizowany przez nas tego lata Festiwal Produktów Lokalnych w Białymstoku.

Ilu producentów współpracuje obecnie z PCPL i jak ta liczba zmieniła się w ciągu ostatniego roku?

Dziś współpracuje z nami ponad 300 producentów z całego województwa, o kilkanaście procent więcej niż przed rokiem. Istotne jest to, że w bazie mamy prawie 400 produktów, a więc wielu producentów zgłasza więcej niż jeden wyrób. Sukcesywnie zwiększa się liczba producentów korzystających z naszych działań – bierze udział w wydarzeniach, szkoleniach, akcjach promocyjnych czy wspólnych inicjatywach sprzedażowych. To zaangażowanie potwierdza, że PCPL przestało być dla wielu z nich jedynie miejscem, w którym można zaprezentować swoją ofertę. Dziś traktują Centrum jako stałego partnera, z którym można coś wspólnie zrobić i dotrzeć do nowych klientów.

Czy wiecie już, które podlaskie produkty cieszą się największym zainteresowaniem konsumentów? Czy pojawiły się jakieś zaskoczenia?

Widać duże zainteresowanie produktami, z którymi Podlaskie jest już mocno kojarzone – serami, miodami, wędlinami czy tradycyjnymi wypiekami. Ale coraz częściej klienci pytają o konkretne przetwory, kiszonki, zioła z małych gospodarstw czy wyroby dostępne tylko u jednego producenta.

Some of these projects are already at a very advanced stage, whilst others still require further work, but the most important thing is that the Centre is no longer merely a promotional project. It is increasingly becoming a permanent support base for producers and a point of contact for both them and anyone interested in Podlasie food.

‘Made in Podlaskie’ was intended to help producers gain a wider presence outside the region. What are the most tangible results of this project today?

The “Made in Podlaskie” campaign allowed us to showcase both our products and the people behind them on a wider scale. This was important to us because we wanted to tell the story not only of the cheese, honey or pickles themselves, but also of the family farms and small-scale producers where these products are made. Today, we continue to draw on the experience gained through the campaign.

At the same time, we can see that producers are becoming much more active outside the province. This is particularly evident in Warsaw, but also at this year’s Regional Flavours Festival at AMBEREXPO in Gdańsk, where we had a regional stand. Interestingly, many people from outside the region also visited the Local Products Festival in Białystok, which we organised this summer.

How many producers are currently working with PCPL, and how has this number changed over the past year?

Today, over 300 producers from across the province are working with us – a rise of several per cent compared to last year. It is worth noting that we have nearly 400 products in our database, meaning that many producers list more than one product. The number of producers benefiting from our activities is gradually increasing – they take part in events, training courses, promotional campaigns and joint sales initiatives. This commitment confirms that, for many of them, PCPL is no longer merely a place where they can showcase their products. Today, they regard the Centre as a permanent partner with whom they can work together to reach new customers.

Do you already know which products from Podlasie are the most popular with consumers? Have there been any surprises?

There’s clearly a lot of interest in the products with which Podlasie is already strongly associated – cheeses, honeys, cured meats and traditional baked goods.

I chyba właśnie to jest dla nas najciekawsze. Konsument nie zawsze szuka po prostu „produktu podlaskiego”. Często chce znaleźć konkretną rzecz, dowiedzieć się, skąd produkt pochodzi, jak powstaje i kto za nim stoi, a w końcu – gdzie można go kupić albo czy da się go zamówić z dostawą. Dlatego tak ważna jest dla nas baza w serwisie produkty.podlaskie.eu – daje możliwość dotarcia również do tych mniejszych wytwórców, których produktów raczej nie zobaczymy na półce dużej sieci handlowej.

W ubiegłym roku mówił Pan o problemie dostępności produktów. Czy dziś łatwiej kupić podlaskie produkty poza regionem, także przez Internet?

To nadal jest jedno z naszych największych wyzwań. Producenci biorą udział w wydarzeniach poza województwem, pojawiają się w Warszawie i innych dużych miastach, ale coraz większe znaczenie ma sprzedaż bezpośrednia.

Z drugiej strony coraz więcej producentów prowadzi własną sprzedaż wysyłkową albo przyjmuje zamówienia telefonicznie i przez media społecznościowe. Podejmujemy działania zmierzające do wsparcia producentów w sprzedaży online, dyskutujemy w gronie fachowców na temat przygotowania niezbędnych narzędzi. Mam nadzieję, że uda się je wdrożyć.

Ale najlepiej poznaje się te produkty na miejscu. Warto przyjechać do Podlaskiego na wakacje, choćby na weekend, odwiedzić lokalnych producentów, spróbować ich wyrobów tam, gdzie powstają, a przy okazji zabrać coś ze sobą. Ser, miód, wędliny, kiszonki czy tradycyjne wypieki mogą być fantastyczną pamiątką z podróży – taką, którą można się później podzielić z rodziną i znajomymi.

Co z zapowiadany systemem jakości QCPL? Czy wspólny znak dla producentów jest już gotowy i co będzie oznaczał dla konsumenta?

System QCPL jest już właściwie „za rogiem”. Z naszej strony najważniejsze prace zostały wykonane – przygotowaliśmy zasady systemu i dokumentację, obecnie trwa procedura rejestracji znaku w Urzędzie Patentowym. Tego etapu nie da się przyspieszyć, bo rejestracja znaku towarowego podlega określonym procedurom i terminom.

But increasingly, customers are asking about specific preserves, pickles, herbs from small farms or products available from just one producer.

And I think that's what's most interesting to us. Consumers aren't always just looking for a 'Podlasie product'. Often, they want to find a specific item, find out where the product comes from, how it's made and who's behind it, and finally – where they can buy it or whether it can be ordered for delivery. That's why the database on the produkty.podlaskie.eu website is so important to us – it allows us to reach even those smaller producers whose products we're unlikely to see on the shelves of a large retail chain.

Last year, you spoke about the issue of product availability. Is it easier today to buy products from Podlasie outside the region, including online?

This remains one of our biggest challenges. Producers take part in events outside the province, appearing in Warsaw and other major cities, but direct sales are becoming increasingly important.

On the other hand, more and more producers are running their own mail-order services or taking orders by telephone and via social media. We are taking steps to support producers in their online sales and are discussing with experts how to develop the necessary tools. I hope we will be able to implement them.

But the best way to get to know these products is to experience them first-hand. It's well worth coming to Podlasie on holiday, even just for a weekend, to visit local producers, try their products right where they're made, and take something home with you whilst you're at it. Cheese, honey, cured meats, pickled vegetables or traditional baked goods can make a fantastic souvenir from your trip – one that you can later share with family and friends.

What about the QCPL quality system that has been announced? Is the common mark for manufacturers ready yet, and what will it mean for consumers?

The QCPL system is actually just 'round the corner'. As far as we're concerned, the most important work has been done – we've drawn up the system's rules and documentation, and the trademark registration process is currently underway at the Patent Office. This stage cannot be rushed, as trademark registration is subject to specific procedures and deadlines.

Dla konsumenta sens QCPL ma być bardzo prosty: kupujesz produkt zgodny z obietnicą. QCPL ma więc pomagać odróżnić produkt rzeczywiście spełniający określone standardy od takiego, który jest tylko „pokolorowany” marketingiem. Z jednej strony będzie to wsparcie dla uczciwych producentów, z drugiej – czytelna informacja dla klienta, że za znakiem stoi coś więcej niż ładna etykieta.

Rok temu mówił Pan również o ogórku kruszewskim i jego drodze do unijnej rejestracji. Na jakim etapie jest dziś ten projekt?

Współpracujący z nami partnerzy składają właśnie wniosek o rejestrację ogórka kruszewskiego jako Chronione Oznaczenie Geograficzne. To ważny etap, bo należy przy tym wykazać związek produktu z miejscem oraz reputację – pokazać, że jest rozpoznawalny, kojarzony z konkretnym obszarem i ma swoją historię.

I właśnie udokumentowanie tej reputacji było jednym z najbardziej pracochłonnych elementów całego przedsięwzięcia. Dobrze, że niemal równolegle ogórek kruszewski znalazł się w gronie produktów wyróżnionych „Perłą” w konkursie „Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów”. To bardzo mocny sygnał, że produkt jest dostrzegany i doceniany także poza regionem.

Czy pojawiły się kolejne podlaskie produkty, które mają szansę na unijne oznaczenie geograficzne?

Wsparcie produktów ubiegających się o oznaczenia geograficzne jest jednym z celów strategicznych samorządu województwa podlaskiego. Mamy już kilka tropów i pomysłów, a z częścią producentów prowadzimy pierwsze rozmowy. Coś więc już się dzieje, ale na tym etapie nie chcemy jeszcze zdradzać konkretnych nazw. Najpierw trzeba sprawdzić, czy po stronie zainteresowanych jest gotowość do wspólnego działania i czy dany produkt rzeczywiście ma podstawy, by myśleć o unijnej ochronie.

Czy PCPL chce mocniej połączyć lokalną żywność z turystyką? Na przykład poprzez gospodarstwa, restauracje, degustacje czy trasy prowadzące do producentów?

To połączenie już jest. Praktycznie nie ma turystycznej imprezy targowej bez możliwości degustacji naszych regionalnych specjałów. I to zarówno w kraju, jak i za granicą. Lokalna żywność coraz częściej staje

For the consumer, the purpose of QCPL is meant to be very simple: you buy a product that lives up to its promise. QCPL is therefore designed to help distinguish between a product that genuinely meets specific standards and one that is merely 'dressed up' by marketing. On the one hand, this will support honest manufacturers; on the other, it will provide clear information to the customer that there is more to the label than just a pretty design.

A year ago, you also spoke about the Kruszewo cucumber and its path to EU registration. What stage is this project at today?

Our partners are currently submitting an application to register the Kruszewo cucumber as a Protected Geographical Indication. This is an important stage, as it involves demonstrating the product's link to the place and its reputation – showing that it is recognisable, associated with a specific area and has its own history.

And it was precisely the task of documenting this reputation that proved to be one of the most labour-intensive aspects of the entire project. It is good that, almost at the same time, the Kruszewo pickle was among the products awarded the 'Pearl' in the 'Our Culinary Heritage – Flavours of the Regions' competition. This is a very strong signal that the product is recognised and appreciated even outside the region.

Have any further products from Podlasie emerged that stand a chance of being awarded an EU geographical indication?

Supporting products that apply for geographical indications is one of the strategic objectives of the Podlasie Voivodeship local government. We already have a few leads and ideas, and we are holding initial discussions with some of the producers. So things are already moving forward, but at this stage we do not yet wish to reveal any specific names. First, we need to check whether the interested parties are ready to work together and whether a given product actually has the credentials to qualify for EU protection.

Does PCPL want to link local food more closely with tourism? For example, through farms, restaurants, tastings or routes leading to producers?

This link already exists. There is practically no tourist

się częścią podróży po Podlaskiem, a odwiedzający region mogą łatwiej odnaleźć miejsca, w których powstają konkretne wyroby.

Pomaga w tym również nasza strona – bazę można przeglądać według lokalizacji, wyszukując producentów z konkretnej części województwa. Turysta planujący pobyt na Suwalszczyźnie, w okolicach Białegostoku czy na południu regionu może więc sprawdzić, co ciekawego znajduje się w pobliżu i gdzie warto zajrzeć. Na stronie produkty.podlaskie.eu mamy również odnośnik do mapy, gdzie są pozaznaczane produkty.

Co turysta spragniony wiedzy o Podlasiu i jego smakach może znaleźć dzięki PCPL?

Dobrym przykładem jest Festiwal Produktów Lokalnych, który po raz pierwszy zorganizowaliśmy w lipcu na Rynku Kościuszki w Białymstoku. W jednym miejscu spotkali się producenci, mieszkańcy i turyści, można było próbować regionalnych wyrobów, kupić je bezpośrednio od wytwórców i po prostu spędzić czas wśród podlaskich smaków.

Przy okazji udało nam się też zrobić trochę kulinarne zamieszanie – wspólnie z naszymi partnerami przygotowaliśmy 144 kilogramy carpaccio z buraka i sera korycińskiego, ustanawiając nowy rekord Polski. Chcemy, żeby Festiwal na stałe wpisał się w letni kalendarz Białegostoku, dlatego już myślimy o kolejnej edycji.

A jakie są plany na kolejny rok? Co będzie dla Pana dowodem, że projekt rzeczywiście zrobił kolejny krok?

Za rok chciałbym móc powiedzieć, że kilka rzeczy, nad którymi dziś pracujemy, jest już po prostu codziennością. Że znak QCPL funkcjonuje i jest rozpoznawalny, a ogórek kruszewski przechodzi kolejne etapy unijnej procedury rejestracyjnej.

Dobrym miernikiem będzie też to, czy kolejni producenci będą korzystali z PCPL nie tylko jako bazy czy miejsca promocji, ale jako realnego partnera w rozwoju oraz czy coraz więcej osób spoza regionu będzie trafiało do naszych producentów. Jeśli za rok będziemy mieli więcej takich trwałych relacji między producentami a klientami, to będzie najlepszy dowód, że zrobiliśmy kolejny krok.

fair without the opportunity to taste our regional specialities. And this is true both at home and abroad. Local food is increasingly becoming part of a trip around Podlasie, and visitors to the region can more easily find the places where specific products are made.

Our website also helps with this – the database can be browsed by location, allowing you to search for producers in a specific part of the province. Tourists planning a stay in the Suwałki area, near Białystok or in the south of the region can therefore check what interesting things are nearby and where it's worth popping in. On the website produkty.podlaskie.eu we also have a link to a map where the products are marked.

What can a tourist keen to learn about Podlasie and its culinary delights find through the PCPL?

A good example is the Local Produce Festival, which we organised for the first time in July at Kościuszko Square in Białystok. Producers, locals and tourists all came together in one place; visitors could sample regional specialities, buy them directly from the producers and simply enjoy the flavours of Podlasie.

Whilst we were at it, we also managed to cause a bit of a culinary stir – together with our partners, we prepared 144 kilograms of beetroot and Korycin cheese carpaccio, setting a new Polish record. We want the Festival to become a permanent event in Białystok's summer calendar, which is why we're already thinking about the next edition.

And what are the plans for next year? What would be proof to you that the project has genuinely taken another step forward?

In a year's time, I'd like to be able to say that several of the things we're working on today have simply become part of everyday life. That the QCPL mark is up and running and widely recognised, and that the Kruszewo pickle is progressing through the next stages of the EU registration process.

Another good indicator will be whether more producers start using PCPL not just as a base or a promotional platform, but as a genuine partner in development, and whether more and more people from outside the region are finding their way to our producers. If, in a year's time, we have more of these lasting relationships between producers and customers, that will be the best proof that we have taken the next step.

Białystok tak blisko Białystok so Close

Białystok to wiele kultur, religii i tradycji. Panująca tu gościnność i spokojne tempo życia dają możliwość odpoczynku, znalezienia czasu dla siebie i rodziny.

To tutaj możesz odkryć wyjątkowe smaki kresowych specjałów lub aktywnie odpocząć w pobliskiej puszczy.

Białystok is a place where many cultures, religions and traditions come together. The peaceful pace of life and hospitality offers a chance to unwind, slow down and spend quality time with yourself and your family.

Here, you can discover the unique flavours of traditional Eastern Borderlands cuisine or enjoy an active escape in the nearby primeval forest.

www.bialystok.pl

www.facebook.com/odkryj.bialystok

www.twitter.com/wbialystok

www.instagram.com/wbialystok

ŁÓDŹ

DOROTA OLENDZKA

MIASTO, KTÓRE ZASKAKUJE

ŁÓDŹ – A CITY THAT SURPRISES

Jeszcze dwie dekady temu Łódź kojarzyła się głównie z przemysłową przeszłością. Dziś to jedno z najbardziej kreatywnych miast w Polsce, gdzie zabytkowe fabryki zamieniły się w centra kultury, sztuki i spotkań, a kalendarz wydarzeń wypełniają festiwale przyciągające gości z całej Europy. Jeśli szukasz pomysłu na weekend lub letni wyjazd, koniecznie zajrzyj do Łodzi.

MAGIA REWITALIZACJI

Historia Łodzi liczy ponad sześć wieków, ale jej spektakularny rozwój rozpoczął się w XIX wieku. W ciągu zaledwie kilkudziesięciu lat niewielka osada stała się jednym z najważniejszych ośrodków przemysłowych Europy. Do dziś przypominają o tym monumentalne pałace fabrykanckie, ceglane manufaktury i charakterystyczne osiedla robotnicze.

W ostatnich latach miasto przeszło imponującą metamorfozę. Dawne zakłady produkcyjne odzyskały życie jako miejsca pełne restauracji, muzeów, gale-

Just two decades ago, Łódź was mainly associated with its industrial past. Today, it is one of the most creative cities in Poland, where historic factories have been transformed into centres of culture, art and social life, and the events calendar is packed with festivals attracting visitors from all over Europe. If you're looking for ideas for a weekend break or a summer getaway, be sure to check out Łódź.

THE MAGIC OF REVITALISATION

Łódź has a history stretching back over six centuries, but its spectacular development began in the 19th century. In the space of just a few decades, a small settlement became one of Europe's most important industrial centres. To this day, this is reflected in the monumental factory owners' palaces, brick factories and distinctive workers' housing estates.

In recent years, the city has undergone an impressive transformation. Former industrial sites have been given a new lease of life as venues brimming with restaurants,

Fot.: alexmak – Shutterstock

Ulica Piotrkowska w Łodzi / Piotrkowska Street in Łódź.

rii i przestrzeni dla biznesu. To właśnie ta umiejętność łączenia historii z nowoczesnością sprawiła, że Łódź została włączona do Sieci Miast Kreatywnych UNESCO jako Miasto Filmu. Pojawiła się również w zestawieniach najciekawszych kierunków turystycznych, publikowanych przez światowe media podróżnicze. Położenie w samym centrum kraju sprawia, że do Łodzi można wygodnie dotrzeć niemal z każdego regionu Polski.

SPACER PRZEZ HISTORIĘ

Pierwsze kroki warto skierować na ulicę Piotrkowską. To jeden z najdłuższych deptaków w Europie i serce miasta. Zabytkowe kamienice, pałace dawnych przemysłowców, kawiarniane ogródki oraz Aleja Gwiazd tworzą miejsce, które tętni życiem od rana do późnego wieczora.

Kilkanaście minut spaceru dalej znajduje się Manufaktura, jedna z najbardziej udanych rewitalizacji przemysłowych w Polsce. Dawna fabryka Izraela Poznańskiego stała się łódzkim centrum kultury, przestrzenią zakupów i rozrywki, zachowując przy tym swój historyczny charakter.

Nie można pominąć także Księżego Młyna. Czerwone ceglane budynki, brukowane uliczki i dawne domy robotnicze pozwalają zobaczyć, jak wyglądało życie w przemysłowej Łodzi ponad sto lat temu.

museums, galleries and business spaces. It is precisely this ability to blend history with modernity that has led to Łódź being included in the UNESCO Creative Cities Network as a City of Film. It has also featured in lists of the most interesting tourist destinations published by global travel media. Its location right in the centre of the country means that Łódź can be easily reached from almost every region of Poland.

A STROLL THROUGH HISTORY

It's worth starting your walk on Piotrkowska Street. It is one of the longest pedestrianised streets in Europe and the heart of the city. Historic townhouses, the palaces of former industrialists, café terraces and the Walk of Fame create a place that buzzes with life from morning until late in the evening.

A few minutes' walk further on is Manufaktura, one of the most successful industrial regeneration projects in Poland. Izrael Poznański's former factory has become Łódź's cultural centre, a hub for shopping and entertainment, whilst retaining its historic character.

Księży Młyn is also not to be missed. The red-brick buildings, cobbled streets and former workers' houses offer a glimpse into what life was like in industrial Łódź over a hundred years ago.

STOLICA FILMU

Łódź od lat pozostaje stolicą polskiego filmu. To tu w łódzkiej Szkole Filmowej były szlifowane talenty najznakomitszych twórców polskiego i światowego kina, a ich największe dzieła powstawały w Wytwórni Filmów Fabularnych, Wytwórni Filmów Oświatowych i Studiu Małych Form Filmowych Se-ma-for. Ślady kinowych tradycji miasta spotkać można na każdym kroku, a więcej o kulturze audiowizualnej, znajomości technologii filmowych i historii kina dowiedzieć się będzie można w powstającym właśnie w Łodzi – bo gdzie indziej? – Narodowym Centrum Kultury Filmowej. Przy okazji warto odwiedzić Muzeum Kinematografii, Muzeum Sztuki oraz Centralne Muzeum Włókiennictwa – bo właśnie tu tradycje przemysłowe przekuwa się w żywą sztukę.

PIĘKNO MURALI

Spacerując ulicami, trudno nie zauważyć imponujących murali zdobiących budynki zarówno w centrum, jak i poza głównymi szlakami. Wielkoformatowe dzieła artystów z całego świata sprawiły, że Łódź stała się jednym z najważniejszych ośrodków street artu w Europie. Od słynnego muralu przedstawiającego Artura Rubinsteina autorstwa brazylijskiego artysty Eduardo Kobra po podwórkowy mural z filmu „Vabank” Janusza Machulskiego z grającym na trąbce Henrykiem Kwinto (zresztą na kamienicy, która zagrała w filmie).

THE FILM CAPITAL

Łódź has long been the capital of Polish cinema. It was here, at the Łódź Film School, that the talents of the most outstanding figures in Polish and world cinema were honed, and their greatest works were produced at the Feature Films Studio, the Educational Films Studio and the Se-ma-for Studio for Short Films. Traces of the city's cinematic traditions can be found at every turn, and you can learn more about audiovisual culture, film technology and the history of cinema at the National Centre for Film Culture, which is currently being established in Łódź – where else? – the National Centre for Film Culture, which is currently being built in Łódź. Whilst you're there, it's well worth visiting the Museum of Cinematography, the Museum of Art and the Central Museum of Textiles – because it is only here that industrial traditions are transformed into living art.

THE BEAUTY OF MURALS

As you stroll through the streets, it's hard not to notice the impressive murals adorning buildings both in the city centre and off the beaten track. These large-scale works by artists from all over the world have made Łódź one of Europe's most important centres for street art. From the famous mural depicting Artur Rubinstein by the Brazilian artist Eduardo Kobra to the courtyard mural from Janusz Machulski's film „Vabank”, featuring Henryk Kwinto playing the trumpet (on the very tenement block that appeared in the film, incidentally).

Łódzka Manufaktura / Łódź's Manufaktura

Rekordowo wielki mural przy ul. Piotrkowskiej 152 / Record-breaking huge mural at 152 Piotrkowska Street

DLA RODZIN I MŁODYCH ODKRYWCÓW

Łódź świetnie sprawdza się jako kierunek rodzinnych wyjazdów oraz szkolnych wycieczek. Dużym zainteresowaniem cieszy się Orientarium w łódzkim zoo, Centrum Nauki i Techniki EC1 (dawna elektrownia przekształcona w centrum nauki i kultury z planetarium oraz interaktywnymi wystawami), Aquapark Fala czy interaktywne Eksperymentarium, gdzie dzieci naprawdę bawią się nauką. Najmłodsi chętnie wyruszają także Szlakiem Łodzi Bajkowej, szukając postaci z kultowych polskich animacji rozsianych po całym mieście. W pobliżu Łodzi znajduje się również Mandoria – całoroczny park rozrywki pod dachem, który przyciąga rodziny z całego kraju.

MIASTO FESTIWALI

Latem Łódź niemal nie zwalnia tempa. Sezon wydarzeń rozpoczyna festiwal muzyki elektronicznej i sztuk wizualnych Ravekjavik, a następnie miasto gości uczestników Audioriver.

Największym wydarzeniem wakacji jest Łódź Summer Festival, który tradycyjnie odbywa się w ostatni weekend lipca z okazji Urodzin Łodzi (w tym roku były już sześćset trzecie). Bezpłatne koncerty największych gwiazd, wydarzenia plenerowe i urodzinowa atmosfera sprawiają, że do miasta przyjeżdżają setki tysięcy osób. Po wakacjach emocji również nie zabraknie. W ostatnią sobotę sierpnia Parada Wolności ponownie zamieni centrum Łodzi w wielką scenę muzyki elektronicznej,

FOR FAMILIES AND YOUNG EXPLORERS

Łódź is an excellent destination for family holidays and school trips. The Orientarium at Łódź Zoo, the EC1 Science and Technology Centre (a former power station converted into a science and culture centre featuring a planetarium and interactive exhibitions), the Aquapark Fala and the interactive Eksperymentarium, where children can really have fun learning, are all very popular. The youngest visitors also love setting off on the Fairy-Tale Łódź Trail, searching for characters from iconic Polish animated films scattered throughout the city. Near Łódź, there is also Mandoria – a year-round indoor theme park that attracts families from all over the country.

A CITY OF FESTIVALS

In summer, Łódź hardly ever slows down. The events season kicked off with Ravekjavik, a festival of electronic music and visual arts, followed by the city hosting the Audioriver festival.

The biggest event of the summer holidays is the Łódź Summer Festival, which traditionally takes place on the last weekend of July to mark Łódź's birthday (this year marking its 603rd). Free concerts by top stars, open-air events and a birthday atmosphere attract hundreds of thousands of people to the city. There'll be no shortage of excitement after the summer holidays either. On the last Saturday in August, the Freedom Parade will once again transform the centre of Łódź into a huge stage

for electronic music, whilst Great September combines concerts (including those by newcomers) with workshops and discussions about music. It's a 'must-attend' event for the music industry.

Jesienią miasto rozświetli Light.Move.Festival, podczas którego zabytkowe kamienice i pałace stają się ekranami spektakularnych pokazów światła i multimedialnych.

SMAKI DAWNEJ I NOWEJ ŁODZI

Łódź najlepiej poznaje się również od strony kulinarnej. Najwięcej restauracji i kawiarni działa przy ulicy Piotrkowskiej, w Manufakturze, na OFF Piotrkowskiej oraz w Monopolis.

Menu odzwierciedla wielokulturową historię miasta. Obok tradycyjnych polskich potraw można znaleźć dania inspirowane kuchnią żydowską, niemiecką czy rosyjską, a współcześni szefowie kuchni chętnie nadają dawnym recepturom nowoczesny charakter. Industrialne wnętrza dawnych fabryk tworzą wyjątkową oprawę dla kolacji, spotkań i festiwali kulinarnych organizowanych przez cały rok.

Łódź udowadnia, że miasta potrafią zmieniać się z rozmachem, nie tracąc swojej tożsamości. Historia przeplata się tu z nowoczesną architekturą, sztuką ulicy, filmem i muzyką, a każdy spacer prowadzi do kolejnych odkryć. Jeśli planujesz jesienny wyjazd, warto wpisać Łódź na swoją listę i dać się zaskoczyć.

Monopolis - łódzkie centrum biurowo-kulturalne / Monopolis – Łódź's office and cultural center

for electronic music, whilst Great September combines concerts (including those by newcomers) with workshops and discussions about music. It's a 'must-attend' event for the music industry.

In autumn, the city will be lit up by the Light.Move.Festival, during which historic townhouses and palaces become screens for spectacular light and multimedia displays.

THE FLAVOURS OF OLD AND NEW ŁÓDŹ

One of the best ways to get to know Łódź is through its cuisine. Most of the restaurants and cafés are located on Piotrkowska Street, in Manufaktura, at OFF Piotrkowska and in Monopolis.

The menus reflect the city's multicultural history. Alongside traditional Polish dishes, you can find dishes inspired by Jewish, German or Russian cuisine, whilst contemporary chefs are keen to give old recipes a modern twist. The industrial interiors of former factories provide a unique setting for dinners, gatherings and culinary festivals organised throughout the year.

Łódź proves that cities can transform on a grand scale without losing their identity. Here, history intertwines with modern architecture, street art, film and music, and every stroll leads to new discoveries. If you're planning an autumn trip, it's worth adding Łódź to your list and letting yourself be surprised.

BIELSKO-BIAŁA

DOROTA
OLENDZKA

SIERPNIOWY WEEKEND W PIERWSZEJ POLSKIEJ STOLICY KULTURY

BIELSKO-BIAŁA: AN AUGUST WEEKEND IN POLAND'S FIRST CAPITAL OF CULTURE

Do Bielska-Białej można przyjechać dla „małego Wiednia”. Można dla Reksia, Bolka i Lolka. Można też po prostu zobaczyć, co jest za miastem, skoro Beskidy zaczynają się niemal za rogiem. My podczas sierpniowego weekendu znaleźliśmy tu coś więcej: miasto, które jako pierwsza Polska Stolica Kultury naprawdę wyszło z kulturą na ulice.

You can visit Bielsko-Biała for its ‘Little Vienna’. You can visit for Reksio, Bolek and Lolek. Or you can simply see what lies beyond the city, given that the Beskids begin almost round the corner. During our August weekend, we found something more here: a city which, as the first Polish Capital of Culture, has truly brought culture out onto the streets.

Fot.: Agnieszka Gaur - Adobe Stock

Fot.: Dorota Olendzka

Kamienica Pod Żabami w Bielsku-Białej / The 'Pod Żabami' Tenement House in Bielsko-Biała / Frog House in Bielsko-Biała

ZACZNIJMY OD WIEDNIA

Spacer najlepiej zacząć od centrum. Wystarczy zobaczyć kilka ulic, żeby zrozumieć, skąd wzięto się określenie „mały Wiedeń”. Teatr Polski zaprojektował wiedeński architekt Emil Ritter von Förster. Dworzec dostał neorenesansowe polichromie wykonane przez wiedeński warsztat Wild&Weygand, a ratusz Białej zbudowano pod koniec XIX wieku według projektu Emanuela Rosta juniora.

Jest też Kamienica Pod Żabami. Na początku XX wieku działała tu winiarnia, więc na fasadzie pojawiły się żaby, beczka, kieliszki i mandolina. Taki szczegół mówi o mieście więcej niż długa lista zabytków.

CZTERY RYNKI I TRAMWAJ

W Bielsku-Białej są cztery rynki. A właściwie cztery miejsca określane przez miejską informację turystyczną jako rynki: Rynek, Plac Bolesława Chrobrego, Plac Wojska Polskiego i Plac Wolności. I właśnie dlatego mieszkańcy nie umawiają się po prostu „na rynku”. Trzeba powiedzieć, na którym. Miasto miało też tramwaj. I to elektryczny, w dodatku wcześniej niż Wiedeń. Bielskie tramwaje elektryczne ruszyły w 1895 roku, a w Wiedniu pierwszy pojawił się dopiero w 1897 roku.

Najważniejsze było włókiennictwo. Przez dziesięciolecia właśnie ono budowało zamożność miasta. Dziś można wstąpić do Starej Fabryki i obejrzeć dawne maszyny, tkalniny oraz poznać historie ludzi, którzy przy nich pracowali. Stała ekspozycja „Od włókiennictwa do małego Fiata” pokazuje dzieje bielsko-bialskiego przemysłu, a wśród eksponatów są urządzenia wykorzystywane niegdyś w miejscowych zakładach włókienniczych.

LET'S START WITH VIENNA

It's best to begin your walk in the city centre. You only need to see a few streets to understand where the nickname 'Little Vienna' comes from. The Polish Theatre was designed by the Viennese architect Emil Ritter von Förster. The station features Neo-Renaissance polychrome decorations created by the Viennese workshop. Wild & Weygand, whilst Biała Town Hall was built in the late 19th century to a design by Emanuel Rost the Younger.

There is also the 'Kamienica Pod Żabami' (House of the Frogs). At the start of the 20th century, a wine bar operated here, which is why frogs, a wine barrel, wine glasses and a mandolin appeared on the façade. A detail like this says more about the city than a long list of historic monuments.

FOUR MARKET SQUARES AND A TRAM

There are four market squares in Bielsko-Biała. Or rather, four places described by the city's tourist information office as market squares: Rynek, Bolesław Chrobry Square, Polish Army Square and Freedom Square. And that is precisely why locals don't simply arrange to meet 'at the market square'. You have to specify which one. The city also had a tram. An electric one, at that – and earlier than Vienna, too. Bielsko's electric trams began operating in 1895, whilst Vienna's first one did not appear until 1897.

The textile industry was the most important sector. For decades, it was this industry that built the town's prosperity. Today, you can visit the Old Factory to see the old machinery and fabrics, and learn about the history of the people who

MALUCH I SZYBOWIEC

Z Bielskiem związane są też dwie rzeczy, które na pierwszy rzut oka trudno połączyć: Fiat 126p i szybowce. Maluchy produkowano tutaj przez 27 lat, od 1973 do 2000 roku. Samochód stał się jednym z symboli miasta i do dziś można go tu spotkać w kilku miejscach.

Równie długą historię mają w Bielsku-Białej także szybowce. Szybowcowy Zakład Doświadczalny działał tu od 1946 roku, z szybownictwem do dziś związane jest też lotnisko w Aleksandrowicach. W 2026 roku miasto świętowało 80-lecie SZD.

REKSIO TEŻ JEST STĄD

Potem pojawiają się bohaterowie, których przedstawiać nie trzeba. Reksio, Bolek i Lolek są związani ze Studiem Filmów Rysunkowych w Bielsku-Białej, które stało się ich domem i miejscem powstawania kolejnych animacji. Pomniki dobranocowych bohaterów można spotkać podczas spaceru po centrum, a przy ulicy Cieszyńskiej działa Centrum Bajki i Animacji OKO. Można tam zobaczyć, jak powstawały polskie animacje. I chyba właśnie wtedy najlepiej widać, że bajkowa historia miasta wcale nie jest dodatkiem do jego historii przemysłowej. Jedno i drugie wspólnie tworzyło opowieść o mieście.

SIERPIEŃ NALEŻAŁ DO KULTURY

W 2026 roku Bielsko-Biała zostało pierwszą Polską Stolicą Kultury. Program obejmuje ponad sto wydarzeń, ale podczas sierpniowego weekendu najbardziej było widać to, co działa się w centrum. Ulica Zamkowa została zamknięta dla samochodów i przez cztery weekendy oraz jeden tydzień działała jako Miejska Promenada Kultury. Były warsztaty, spotkania, muzyka, potańcówki i miejsca, w których można było po prostu usiąść. Pod koniec miesiąca pojawił się Art Square z instalacjami artystycznymi, warsztatami, muzyką i przestrzenią do odpoczynku.

Pomnik Reksia w Bielsku-Białej / The Reksio Statue in Bielsko-Biała

Fot.: Dorota Olendzka

ART SQUARE w Bielsku-Białej / ART SQUARE in Bielsko-Biała

worked there. The permanent exhibition 'From Textiles to the Little Fiat' traces the history of Bielsko-Biała's industry, and the exhibits include machinery once used in the local textile mills.

THE 'MALUCH' AND GLIDERS

There are also two things associated with Bielsko-Biała that, at first glance, are difficult to link: the Fiat 126p and gliders. The 'Maluch' was produced here for 27 years, from 1973 to 2000. The car became one of the city's symbols and can still be spotted in several places here today.

Gliders also have an equally long history in Bielsko-Biała. The Glider Experimental Plant (SZD) has been operating here since 1946, and the airport in Aleksandrowice remains associated with gliding to this day. In 2026, the city celebrated the 80th anniversary of the SZD.

REKSIO IS FROM HERE TOO

Then there are the characters who need no introduction. Reksio, Bolek and Lolek are associated with the Animation Studio in Bielsko-Biała, which became their home and the place where their animations were created. Statues of these bedtime story characters can be spotted whilst strolling through the town centre, and the OKO Centre for Fairy Tales and Animation is located on Cieszyńska Street. There, you can see how Polish animated films were made. And it is perhaps then that it becomes most apparent that the town's fairy-tale history is by no means merely an add-on to its industrial history. Both have together shaped the story of the town.

AUGUST WAS ALL ABOUT CULTURE

In 2026, Bielsko-Biała became the first Polish Capital of Culture. The programme includes over a hundred events, but during that August weekend, the action was clearly centred on the city centre. Zamkowa Street was closed to traffic and, for four weekends and one week, served as the City Culture Promenade. There were workshops, gatherings, music, dance parties and places where you could simply sit down. Towards the end of the month, Art Square appeared, featuring art installations, workshops, music and a space to relax.

Fot.: Jacek kache – Wydział Prasowy UM w BB

„Carmen” – plenerowe przedstawienie Teatru Polskiego w Bielsku-Białej / „Carmen” – an open-air performance by the Polish Theatre in Bielsko-Biala

A na finał przyszła „Carmen” Teatru Polskiego. Plenerowe przedstawienie z udziałem około 200 wykonawców połączyło solistów operowych, aktorów Teatru Polskiego i Teatru Lalek Białaluka, orkiestrę, chór oraz tancerzy. Spektakle odbyły się **28 i 30 sierpnia**.

BIELSKO JESZCZE NAS ZASKOČZY

Sierpień się skończył, ale w Bielsku-Białej rok Polskiej Stolicy Kultury wciąż trwa. Już **26 i 27 września** odbędzie się **SOUNDESIGN** – festiwal poświęcony powstawaniu muzyki, sound designu i kompozycji do obrazu.

Od **2 do 4 października** Bielsko-Biała będzie pierwszym przystankiem **Wędrującego Festiwalu**. Sztuka wyjdzie wtedy poza galerie i sale koncertowe: wydarzenia zaplanowano m.in. na targowisku, parkingach, w dawnej hali bankowej i na Dębowiec.

W dniach **8–10 października** odbędzie się **29. Festiwal Kompozytorów Polskich „Głosy miasta”**, który opowie historię Bielska-Białej poprzez muzykę. A w listopadzie, od 4 do 8, wróci Jazzowa Jesień.

Rok zakończą **11–13 grudnia Święta na Starówce**, a **12 grudnia** podczas specjalnej ceremonii Bielsko-Biała przekaże tytuł Polskiej Stolicy Kultury Katowicom, którym łatwo nie będzie, bo jeśli chodzi o kulturę – Bielsko-Biała wysoko zawiesiło poprzeczkę.

And to round things off, the Polish Theatre presented *Carmen*. The open-air performance, featuring around 200 performers, brought together opera soloists, actors from the Polish Theatre and the Białaluka Puppet Theatre, an orchestra, a choir and dancers. The performances took place on **28 and 30 August**.

BIELSKO STILL HAS SURPRISES IN STORE

August may be over, but in Bielsko-Biała, the year as the Polish Capital of Culture is still in full swing. On **26 and 27 September**, **SOUNDESIGN** will take place – a festival dedicated to the creation of music, sound design and composition for film.

From **2 to 4 October**, Bielsko-Biała will be the first stop on the Travelling Festival's itinerary. Art will then move beyond galleries and concert halls: events are planned, amongst other places, at the market, in car parks, in a former bank hall and in Dębowiec.

From **8 to 10 October**, the 29th Polish Composers' Festival 'Voices of the City' will take place, telling the story of Bielsko-Biała through music. And in November, from the 4th to the 8th, Jazz Autumn will return.

The year will draw to a close on **11–13 December** with the Old Town Festivities, and on 12 December, during a special ceremony, Bielsko-Biała will hand over the title of Polish Capital of Culture to Katowice, which will be a difficult task for them, as Bielsko-Biała has set the bar very high when it comes to culture.

SZYNDZIELNIA

SZYNDZIELNIA
KOLEJ LINOWA

Kolej na Beskidy

Wjedź. Zachwyć się. Zostań na dłużej.

SZYNDZIELNIA
HOTEL
★★★★

SZYNDZIELNIA
KOLEJ LINOWA

www.kolej-szyndzielnia.pl

Al. Armii Krajowej 220
43-316 Bielsko-Biała
www.hotel-szyndzielnia.pl

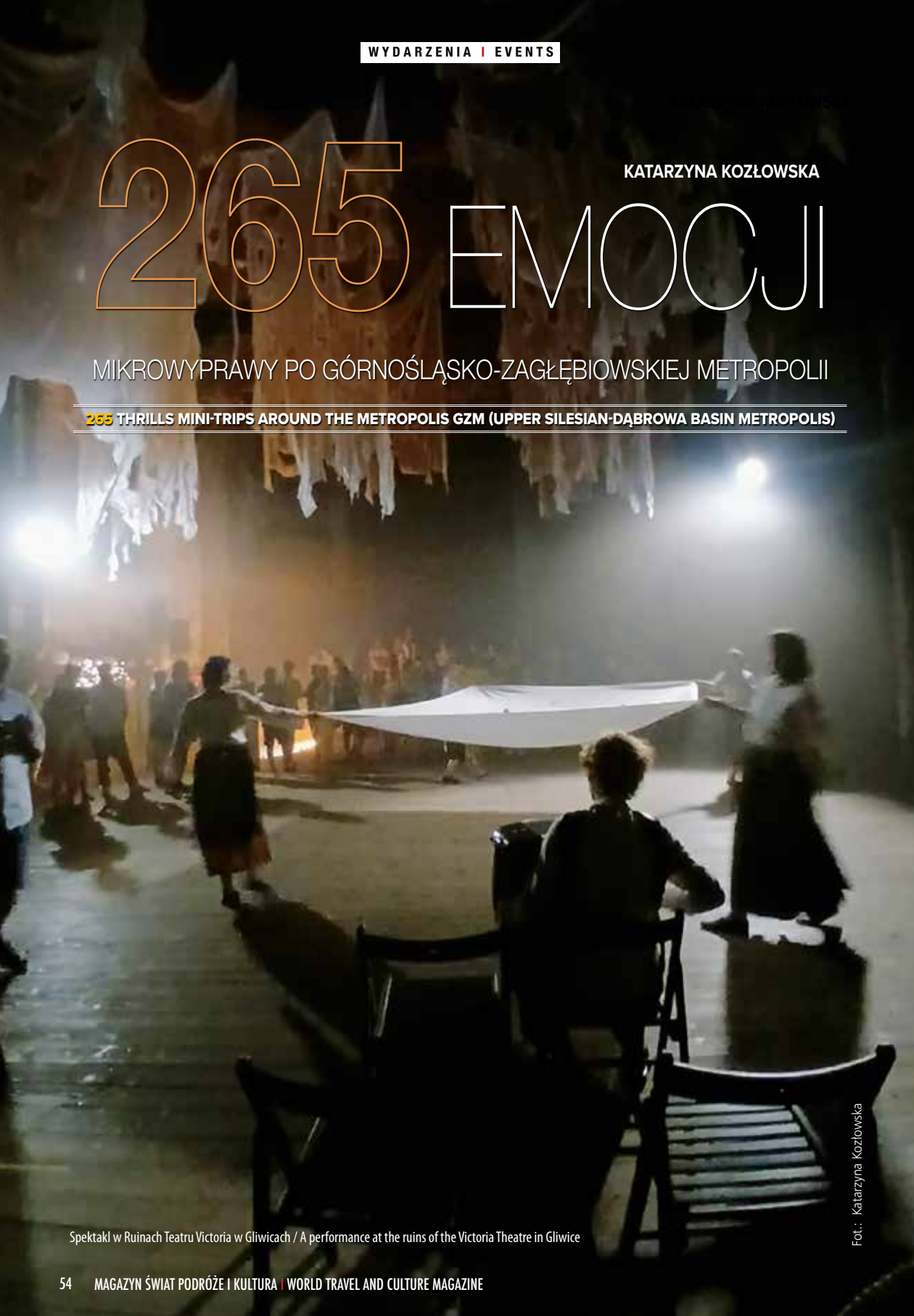
Rezerwacje:
+48 695 675 655 | +48 33 813 82 01
repcja@hotel-szyndzielnia.pl

265 EMOCJI

KATARZYNA KOZŁOWSKA

MIKROWYPRAWY PO GÓRNOŚLĄSKO-ZAGŁĘBIOWSKIEJ METROPOLII

265 THRILLS MINI-TRIPS AROUND THE METROPOLIS GZM (UPPER SILESIAN-DĄBROWA BASIN METROPOLIS)

Spektakl w Ruinach Teatru Victoria w Gliwicach / A performance at the ruins of the Victoria Theatre in Gliwice

Fot.: Katarzyna Kozłowska

Muzeum Historii Polski Ludowej w Rudzie Śląskiej
The Museum of the Polish People's Republic in Ruda ŚląskaGra terenowa w Gierałtovicach
An outdoor game in Gierałtowiec

Czasami najciekawsza podróż zaczyna się nie wtedy, kiedy jedziemy daleko, ale kiedy ktoś każe nam zatrzymać się przy czymś, obok czego dotąd przechodziliśmy bez słowa.

265 wycieczek, 41 gmin, trzy dni. Tak można opisać Festiwal Mikrowypraw Kierunek GZM liczbami. Ale liczby niewiele mówią o podróżowaniu. Nie powiedzą, co dzieje się z człowiekiem, kiedy wchodzi do miejsca na co dzień niedostępnego albo nagle dostrzega detal kamienicy, który przez lata pozostawał niewidzialny.

Bytom jest właśnie takim odkryciem. Ceramika, ornament, art déco. Wystarczy podnieść głowę. Nagle fasada przestaje być fasadą, a miasto, które wydawało się znajome, zaczyna opowiadać inną historię.

Jaką? Weźmy na przykład Ruiny Teatru Victoria w Gliwicach – dawnego teatru miejskiego z końca XIX wieku, który przez następne sto lat pełnił najróżniejsze funkcje: poza teatrem

Ruiny Zamku Rudzkiego w Rudzie Śląskiej
The ruins of Ruda Castle in Ruda Śląska

Sometimes the most interesting journey begins not when we travel far away, but when someone tells us to stop and take a look at something we've previously walked past without a word.

265 excursions, 41 local authorities, three days. That's how you could describe the 'Kierunek GZM' Micro-Expeditions Festival in numbers. But numbers say little about travelling. They won't tell you what happens to a person when they enter a place that's normally off-limits, or when they suddenly notice a detail on a tenement building that had remained invisible for years.

Bytom is just such a discovery. Ceramics, ornamentation, Art Deco. You just need to look up. Suddenly, the façade ceases to be a façade, and the city, which seemed familiar, begins to tell a different story.

What story? Take, for example, the ruins of the Victoria Theatre in Gliwice – a former municipal theatre from the late 19th century, which served a wide variety of purposes over the following hundred

Spektakl „Śląski horror albo gotyk po rudzku”
A performance: 'Silesian Horror, or Gothic in the Ruda Style'

Fot.: Katarzyna Kozłowska

Fot.: Katarzyna Kozłowska

Perła monumentalnej architektury – Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach
A jewel of monumental architecture – the Silesian Provincial Office in Katowice

Opera Śląska w Bytomiu
The Silesian Opera in Bytom

mieściły się tu kawiarnia, hotel, łaźnie, szkoła muzyczna, a nawet salon samochodowy. Wieczorne zwiedzanie „Upiory w Ruinach” prowadzi śladami teatru, a aktorzy przywołują ludzi i historie związane z tym miejscem. Nie potrzebują dekoracji. Dekoracją jest mur, półmrok i to, czego już nie ma.

Z kolei w Rudzie Śląskiej historię przywołuje Muzeum Historii Polski Ludowej, które powstało w dawnym folwarku Dwór Nowa Ruda. Stworzyli je ludzie, którzy kupili zrujnowane miejsce początkowo z myślą o własnym domu, ale później postanowili podzielić się nim z innymi. Tak narodziło się prywatne muzeum, które dziś zajmuje ponad dwa tysiące metrów kwadratowych.

Jego twórczynią jest Monika Nizioł – prezes Fundacji Minionej Epoki, a od 2025 roku także konsul honorowa Republiki Południowej Afryki. To dzięki jej pasji i energii muzeum nie jest nostalgiczną gablotą. Ma opowiadać o skomplikowanych 45 latach polskiej historii. Za tysiącami przedmiotów – samochodami, meblami, sztandarami, pomnikami i rzeczami codziennego użytku – stoi potrzeba ocalenia pamięci.

I chyba właśnie na tym polega fenomen mikrowypraw. Można przejechać tysiące kilometrów i zobaczyć niewiele. Można też pojechać kilkanaście kilometrów i odkryć coś, czego wcześniej się nie dostrzegano.

265 wycieczek? To raczej: 265 okazji do zdziwienia. A zdziwienie jest przecież początkiem każdej dobrej podróży.

years: apart from being a theatre, it housed a café, a hotel, baths, a music school and even a car showroom. The evening tour ‘Ghosts in the Ruins’ follows in the theatre’s footsteps, whilst actors bring to life the people and stories associated with this place. They need no scenery. The scenery is the wall, the twilight and what is no longer there.

In Ruda Śląska, meanwhile, history is brought to life by the Museum of Polish Folk History, which was established on the site of the former Dwór Nowa Ruda estate. It was created by people who bought the dilapidated property, initially with the intention of making it their own home, but later decided to share it with others. This is how the private museum came into being, which today covers over two thousand square metres.

Its founder is Monika Nizioł – president of the Foundation of a Bygone Era, and, from 2025, also Honorary Consul of the Republic of South Africa. It is thanks to her passion and energy that the museum is not merely a nostalgic display case. It aims to tell the story of 45 complex years of Polish history. Behind the thousands of objects – cars, furniture, banners, monuments and everyday items – lies the need to preserve memory.

And perhaps this is precisely what makes micro-adventures so special. You can travel thousands of kilometres and see very little. Or you can travel just a dozen or so kilometres and discover something you hadn’t noticed before.

265 trips? It’s more like 265 opportunities to be surprised. And surprise, after all, is the beginning of every good journey.

Święta tuż za granicą?

DISCOVER THE MAGIC OF CHRISTMAS IN OSTRAVA

**ZALEDWIE KILKA KILOMETRÓW OD POLSKIEJ GRANICY
CZEKA ŚWIĄTECZNA OSTRAVA – BLISKA, ATRAKCYJNA
I PRZYJAZNA DLA PORTFELA.**

**JUST A FEW KILOMETRES FROM THE POLISH BORDER,
OSTRAVA OFFERS A FESTIVE CITY BREAK THAT IS EASY
TO REACH AND EASY ON THE BUDGET.**

W mieście odbywają się aż trzy jarmarki: w centrum, Porubie oraz dzielnicy Ostrawa-Południe. Na stoiskach nie brakuje czeskich specjałów, grzanych napojów, rękodzieła i pomyśłów na prezenty, a wiele atrakcji pozostaje bezpłatnych lub dostępnych w rozsądnych cenach.

Warto odwiedzić także Zamek Śląskoostrawski z wystawą szopek betlejemskich. Polscy goście mogą wybrać się na specjalne spacerki z przewodnikiem w języku polskim i poznać czeskie tradycje bożonarodzeniowe. Dodatkową atrakcją będzie Park Świąteł w industrialnych Dolnych Witkowicach, a dla rodzin przygotowywana jest również nowa świąteczna ścieżka z zadaniami i niespodziankami.

Ostrawa to idealny pomysł na krótki świąteczny wypad bez długiej podróży. Bo po co dalej! Więcej informacji na VisitOstrava.eu oraz na Facebooku i Instagramie [Visit Ostrava PL](https://www.instagram.com/VisitOstravaPL).

Christmas celebrations take place across three markets – in the city centre, Poruba and Ostrava-South – each with its own atmosphere, seasonal treats, hot drinks, handicrafts and gift ideas. Many attractions are free or very affordable, making Ostrava a great choice for families, couples and groups of friends.

A visit to Silesian Ostrava Castle adds a traditional touch, with its festive exhibition of Nativity scenes. For something completely different, head to Dolní Vítkovice, where the industrial landscape is transformed by a spectacular Light Park. Families can also look forward to a brand-new Christmas trail with fun activities and surprises along the way.

This winter, discover a different side of Christmas in Ostrava. Find out more at VisitOstrava.eu and follow [Visit Ostrava](https://www.facebook.com/VisitOstrava) on Facebook and Instagram.

Więcej informacji o Ostrawie znajdziesz na:
More information about Ostrava can be found at:
www.visitostrava.eu/pl/jarmark-2026

OSTRAVA!!!
Bo po co dalej?

DOLNY ŚLĄSK

DOROTA OLENDZKA

EVENTY Z HISTORIA W TLE

LOWER SILESIA – EVENTS WITH A HISTORICAL BACKDROP

Dolny Śląsk coraz śmielej wychodzi poza klasyczny model turystyki biznesowej. To region, w którym spotkanie biznesowe może rozpocząć się w zabytkowym pałacu, przenieść do winnicy i zakończyć kolacją wśród zieleni. Dolny Śląsk daje organizatorom coś więcej niż gotowe lokalizacje. Daje klimat i opowieść.

Lower Silesia is increasingly venturing beyond the traditional model of business tourism. It is a region where a business meeting can begin in a historic palace, move on to a vineyard and conclude with dinner amidst lush greenery. Lower Silesia offers organisers more than just ready-made venues. It offers atmosphere and a story.

Fot.: Black Ivy Images – Adobe Stock

Fot.: Izabela Grzegorz – Adobe Stock

Zamek Świny / Swiny castle

W STARYCH MURACH...

Największym atutem Dolnego Śląska – także w kontekście turystyki biznesowej – pozostają historyczne rezydencje. Region to prawdziwe bogactwo zamków i pałaców, które dziś otwierają swoje drzwi dla wydarzeń biznesowych, kameralnych spotkań i projektów premium.

Zamek w Roztoku przenosi gości w świat dawnych epok. Autentyczne wnętrza i monumentalna architektura sprawiają, że obiekt stał się także atrakcyjną przestrzenią filmową, wykorzystywaną przy produkcjach takich jak „Chopin, Chopin”, „Lalka” czy „1670”.

Nieco inny klimat oferuje Zamek Świny. Surowe mury średniowiecznej warowni tworzą wyjątkową scenografię dla wydarzeń plenerowych, integracji i spotkań, które mają mieć bardziej niecodzienny charakter.

Z kolei Pałac Gruszków zachwyca spokojem, elegancją i atmosferą prywatnej rezydencji. To miejsce stworzone dla spotkań, podczas których liczy się detal, dobra kuchnia i kameralny charakter.

Odrestaurowana neobarokowa rezydencja Pałacu Brunów, otoczona parkiem, łączy hotel, restaurację i strefę wellness. Organizatorzy mogą przygotować tu zarówno niewielkie spotkania, jak i wydarzenia dla kilkuset uczestników.

WITHIN ANCIENT WALLS...

Lower Silesia's greatest asset – also in the context of business tourism – remains its historic residences. The region boasts a wealth of castles and palaces, which today open their doors to business events, intimate gatherings and premium projects.

Roztoka Castle transports visitors to a bygone era. Its authentic interiors and monumental architecture have also made the site an attractive film location, used in productions such as 'Chopin, Chopin', 'Lalka' and '1670'.

Świny Castle offers a slightly different atmosphere. The rugged walls of this medieval stronghold provide a unique backdrop for outdoor events, team-building activities and gatherings that are intended to have a more unusual character.

Gruszków Palace, on the other hand, delights with its tranquility, elegance and the atmosphere of a private residence. It is a venue designed for gatherings where attention to detail, fine cuisine and an intimate ambience are paramount.

The restored neo-Baroque Brunów Palace, surrounded by a park, combines a hotel, a restaurant and a wellness area. Organisers can arrange both small gatherings and events for several hundred guests here.

Muzeum Porcelany w Wałbrzychu / Porcelain Museum in Wałbrzych

Zupełnie inny charakter ma Pałac Warmątowice Sienkiewiczowskie. Kameralny obiekt ukryty w zabytkowym parku zachował atmosferę dawnej rezydencji. Z jego historią wiąże się ciekawa opowieść. Jeden z właścicieli chciał, aby majątek trafił do Henryka Sienkiewicza, choć pisarz nigdy tego miejsca nie odwiedził.

W gronie historycznych obiektów warto wymienić także Pałac Krobielowice położony w Parku Krajobrazowym Doliny Bystrzycy. Oprócz zaplecza konferencyjnego oferuje rozległy teren do organizacji aktywności na świeżym powietrzu.

HISTORIA I KULTURA

Dolnośląskie atrakcje pozwalają budować wydarzenia wokół opowieści. Muzeum Kolejnictwa na Śląsku oferuje industrialną przestrzeń i możliwość przejazdu zabytkowym składem. To miejsce, które może stać się sceną dla nietypowych spotkań, premier czy integracji.

Muzeum Porcelany w Wałbrzychu przypomina natomiast o bogatej tradycji dolnośląskiego rzemiosła. Warsztaty, zwiedzanie kolekcji czy spotkania w historycznych wnętrzach pozwalają uczestnikom poznać region z bardziej osobistej strony.

Podobnych miejsc jest więcej. W Złotoryi działa fabryka bombek Vitbis, gdzie przez cały rok można zobaczyć

The Warmątowice Sienkiewiczowskie Palace has a completely different character. This intimate venue, tucked away in a historic park, has retained the atmosphere of a former residence. There is an interesting story behind its history. One of the owners wanted the estate to pass to Henryk Sienkiewicz, even though the writer never actually visited the place.

Among the historic buildings, Krobielowice Palace, situated in the Bystrzyca Valley Landscape Park, is also worth mentioning. As well as conference facilities, it offers extensive grounds for organising outdoor activities.

HISTORY AND CULTURE

Lower Silesia's attractions make it possible to organise events centred around stories. The Silesian Railway Museum offers an industrial setting and the chance to travel on a historic train. It is a venue that can serve as the backdrop for unique gatherings, launch events or team-building activities.

The Porcelain Museum in Wałbrzych, meanwhile, serves as a reminder of the rich tradition of Lower Silesian craftsmanship. Workshops, tours of the collection and gatherings in historic interiors allow participants to get to know the region on a more personal level.

There are more places like this. In Złotoryja, the Vitbis Christmas bauble factory is in operation, where visitors can

proces ręcznego tworzenia szklanych ozdób. Wspólne dekorowanie bombek stało się ciekawym pomysłem na integrację i pamiątką, którą uczestnicy zabierają ze sobą do domu.

Niecodzienną propozycją jest także Browar Lwówek. Najstarszy działający browar w Polsce zaprasza do zabytkowych piwnic, gdzie oprócz poznania historii piwowarstwa uczestnicy mogą skosztować lokalnego trunku i wziąć udział w warsztatach.

REGENERACJA W RYTMIE SLOW

Dolny Śląsk odpowiada także na współczesne trendy – pozwalając biznesowi łączyć pracę z odpoczynkiem. Znaleźć tu można wiele atrakcji, gdzie natura i wellbeing stają się częścią programu.

Uroczysko Siedmiu Stawów pokazuje, jak historyczna przestrzeń może połączyć funkcję konferencyjną z relaksem i spokojem. Renesansowy zamek, park oraz autorskie podejście do kuchni i odnowy biologicznej tworzą warunki dla spotkań wymagających szczególnej oprawy.

Podobną filozofię rozwija Hotel Dębowy Biowellness & SPA, gdzie kontakt z naturą i regeneracja stają się ważnym elementem pobytów firmowych, warsztatów czy kameralnych spotkań.

watch the process of hand-crafting glass decorations all year round. Decorating baubles together has become an interesting team-building activity and a souvenir that participants take home with them.

The Lwówek Brewery is another unusual option. Poland's oldest operating brewery invites visitors to its historic cellars, where, as well as learning about the history of brewing, participants can sample local beer and take part in workshops.

REJUVENATION AT A LEISURELY PACE

Lower Silesia is also keeping pace with contemporary trends – enabling businesses to combine work with relaxation. Here, you can find many attractions where nature and wellbeing form an integral part of the programme.

Uroczysko Siedmiu Stawów demonstrates how a historic setting can combine conference facilities with relaxation and tranquillity. A Renaissance castle, a park and a unique approach to cuisine and wellness create the perfect setting for events requiring a special ambience.

A similar philosophy is embraced by the Hotel Dębowy Biowellness & SPA, where contact with nature and regeneration form an important part of corporate stays, workshops or intimate gatherings.

Pałac w Krobielowicach / Krobielowice palace

Dom Zdrojowy w Szczawnie-Zdroju / Szczawno-Zdroj Spa House

Położony w sercu Stawów Milickich Hotel Naturum może się pochwalić ciszą rezerwatu, lokalną kuchnią oraz możliwością obserwacji ptaków. Organizowane tu spływy kajakowe czy wycieczki rowerowe pokazują, że program wydarzenia nie musi kończyć się na sali konferencyjnej.

Ważnym punktem na mapie dolnośląskiego wellbeing pozostaje także Szczawno-Zdrój. Historyczne uzdrowisko z XIX-wieczną zabudową, parkiem zdrojowym i tradycją kuracyjną od lat przyciąga gości szukających odpoczynku, zdrowia i spokojniejszego rytmu podróży. To miejsce, które naturalnie wpisuje się w rosnące zainteresowanie wyjazdami łączącymi regenerację, kulturę i kontakt z lokalnym dziedzictwem.

Ciekawą ofertę do zaproponowania ma także Akademia Kuraszków. Tutaj spotkania biznesowe uzupełnić można o warsztaty kulinarne, zajęcia z końmi i aktywności na świeżym powietrzu.

SMAKI REGIONU

Dolny Śląsk coraz mocniej zaznacza swoją obecność także na kulinarnej mapie Polski. Lokalna kuchnia, winnice i produkty regionalne pomagają budować programy, które angażują wszystkie zmysły.

Miłośników wina przyciągają dolnośląskie winnice, między innymi Winnica Silesian oraz Winnica i Winiarnia Celtica. Do tego grona dołącza także Winnica Jerzmanice, jedna z niewielu winnic w Polsce o układzie tarasowym. Spacer po

Situated in the heart of the Milicz Ponds, Hotel Naturum boasts the tranquillity of the nature reserve, local cuisine and opportunities for birdwatching. The canoeing trips and cycle tours organised here demonstrate that an event's programme need not be confined to the conference room.

Szczawno-Zdrój also remains an important destination on the Lower Silesian wellbeing map. This historic spa town, with its 19th-century architecture, spa park and tradition of therapeutic treatments, has for years attracted visitors seeking rest, health and a more leisurely pace of travel. It is a place that fits naturally into the growing interest in holidays combining regeneration, culture and engagement with local heritage.

The Kuraszków Academy also has an interesting range of activities on offer. Here, business meetings can be complemented by cookery workshops, horse-riding sessions and outdoor activities.

FLAVOURS OF THE REGION

Lower Silesia is making its presence felt ever more strongly on Poland's culinary map. The local cuisine, vineyards and regional produce help to create experiences that engage all the senses.

Wine lovers are drawn to Lower Silesia's vineyards, including the Silesian Vineyard and the Celtica Vineyard and Winery. Joining this group is the Jerzmanice Vineyard, one of the few terraced vineyards in Poland. A stroll through the vineyard,

winnicy, spotkanie z gospodarzami i degustacja tworzą wymarzoną spokojną przestrzeń do rozmów oraz budowania relacji.

Region potwierdza również swoją coraz silniejszą pozycję gastronomiczną. Restauracje z Dolnego Śląska znalazły się w najnowszym przewodniku Michelin Guide, a Villa Greta w Górach Kaczawskich od lat pokazuje, jak wiele można wydobyc z lokalnych produktów i tradycyjnych receptur.

EVENTY Z POMYSŁEM

Jak widać, Dolny Śląsk daje organizatorom dużą swobodę w wyborze miejsca na event i sposobie jego realizacji. Można przygotować elegancką kolację w pałacu, spotkanie w winnicy, warsztaty w manufakturze, aktywny program nad wodą albo wydarzenie w otoczeniu przyrody.

W tej ostatniej kategorii Arboretum Wojsławice tworzy piękną scenę dla wydarzeń plenerowych, a Książański Park Krajobrazowy pozwala połączyć aktywność z jednym z najbardziej malowniczych krajobrazów regionu.

Na mapie dużych wydarzeń swoje miejsce mają także nowoczesne obiekty konferencyjne. Sky Hotel Gwarna w Legnicy oraz Centrum Konferencyjne Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej zapewniają profesjonalne zaplecze dla kongresów, szkoleń i spotkań biznesowych.

a meeting with the hosts and a wine tasting create a peaceful setting for conversation and building relationships.

The region is also cementing its increasingly strong position in the gastronomic scene. Restaurants from Lower Silesia have been featured in the latest Michelin Guide, whilst Villa Greta in the Kaczawskie Mountains has for years been demonstrating just how much can be achieved with local produce and traditional recipes.

CREATIVE EVENTS

As you can see, Lower Silesia offers organisers a great deal of freedom in choosing a venue for an event and how to stage it. You can organise an elegant dinner in a palace, a gathering at a vineyard, workshops in a craft workshop, an active programme by the water, or an event surrounded by nature.

In the latter category, the Wojsławice Arboretum provides a beautiful setting for outdoor events, whilst the Książ Landscape Park allows you to combine activities with one of the region's most picturesque landscapes.

Modern conference venues also feature on the map of major events. The Sky Hotel Gwarna in Legnica and the Legnica Special Economic Zone Conference Centre provide professional facilities for congresses, training courses and business meetings.

Muzeum Kolejnictwa na Śląsku w Jaworzynie Śląskiej / Old steam locomotives in railway museum, Jaworzyna Śląska

Szlakiem kultury polsko-słowackiego pogranicza

Folkowe pogranicze

FOLLOWING THE CULTURAL TRAIL OF THE POLISH-SLOVAK BORDER REGION – THE FOLK BORDERLANDS

Przewodnik „Szlakiem kultury polsko-słowackiego pogranicza” jest niczym otwarte okno, przez które zaglądamy w różnicowany świat kultury beskidzkiej. Dzięki niemu rozumiemy, dlaczego każda wioska i gmina powiatu bielskiego zachowały własną gwarę, muzykę, obrzędy i dlaczego te tradycje są wciąż żywe, obecne w codziennym – i tym od święta – życiu mieszkańców pogranicza.

Poznamy Lachów, Górali Żywieckich, Ślązaków i tych ze Śląska Cieszyńskiego, mieszkańców Wilamowic, którzy do dziś uważają się za potomków Flamanów i mają poczucie własnej odrębności. Są też Orawa i Kysuce – tak podobne do polskich, a jednak inne. To fascynująca podróż w czasie – za pośrednictwem muzyki i tańców, obrzędów związanych z porami roku i świętami, lokalnych potraw i gościnnych ludzi oraz tradycyjnych strojów ludowych, do których ściągnąć znajdziecie w tej publikacji.

Przewodnik powstał w ramach projektu realizowanego przez Powiat Bielski wraz ze słowackim partnerem – Stowarzyszeniem Obywatelskim „Polonus” z Żyliny, współfinansowanego przez Unię Europejską (program Interreg Polska – Słowacja 2021–2027). Pod nazwą „Folkowe Pogranicze” kryją się działania, które mają na celu pokazanie dziedzictwa kulturowego polsko-słowackiego pogranicza w całej krasie, a zarazem zwiększenie jego atrakcyjności turystycznej i rozpoznawalności. Dodatkową korzyścią jest integracja mieszkańców, którzy spotykają się na festiwalach i imprezach kulturalnych, wymieniając się doświadczeniami, ucząc się od siebie i po prostu bawiąc przy dźwiękach muzyki ludowej, w tańcu i rozmowie.

The guidebook „Along the Cultural Trail of the Polish-Slovak Borderlands” is like an open window through which we can glimpse the diverse world of Beskid culture. Thanks to it, we will understand why every village and municipality has preserved its own dialect, music and rituals, and why these traditions are still alive and present in the everyday – and festive – lives of the borderland’s inhabitants.

We will meet the Lachs, the Żywiec Highlanders, the Silesians and those from Cieszyn Silesia, as well as the inhabitants of Wilamowice, who to this day consider themselves descendants of the Flemish and have a strong sense of their own distinct identity. Then there are Orava and Kysuce – so similar to their Polish counterparts, yet different. This is a fascinating journey through time – through music and dance, seasonal and festive rituals, local dishes and hospitable people, as well as traditional folk costumes, a guide to which you’ll find in this publication.

This guide was produced as part of a project carried out by Bielsko County in collaboration with its Slovak partner – the ‘Polonus’ Civic Association from Žilina – and co-funded by the European Union (the Interreg Poland–Slovakia 2021–2027 programme). The name ‘Folkowe Pogranicze’ encompasses activities aimed at showcasing the cultural heritage of the Polish-Slovak border region in all its splendour, whilst also enhancing its appeal to tourists and raising its profile. An additional benefit is the integration of local residents, who come together at festivals and cultural events to share experiences, learn from one another and simply enjoy themselves to the sounds of folk music, through dance and conversation.

Wydawca:
Starostwo Powiatowe
w Bielsku-Białej
Autor tekstów:
Agnieszka Pawlitko,
Tomasz Olendzki,
Dorota Olendzka,
Ewa Kubaczyk
Ilustracje:
Katarzyna Kołodziej
Opracowanie graficzne:
Studio graficzne Magazynu Świat
Podróże i Kultura

“Folkowe Pogranicze”

THE FOLK BORDERLANDS

SPOTKANIA Z KULTURĄ POGRANICZA
ENCOUNTERS WITH BORDERLAND CULTURE

Mundur górniczy
Miners' uniform

Strój cieszyński
Cieszyn traditional costume

Strój mieszkanców Małopolski
Traditional costume of the inhabitants of Lesser Poland

Strój wilamowski
Wilamowice traditional costume

Strój rozbarsko-bytomski
Rozbar-Bytom traditional costume

Strój Górali Beskidu Śląskiego
Traditional costume of the highlanders of the Silesian Beskids

Strój Górali Orawskich
Traditional costume of the Orava highlanders

Strój Górali Kysuckich
Traditional costume of the Kysuce highlanders

Strój Górali Żywieckich
Traditional costume of the Żywiec highlanders

Strój mieszkanców miasta Żywca
Traditional costume of the inhabitants of the town of Żywiec

Polska
Poland

- Lachs / Lachs (Lechites)
- Ślązacy / Silesians
- Górale Żywieccy / Żywiec Highlanders
- Kultura wilamowska / Wilamowicean culture
- Górale Kysucki / Kysuce Highlanders
- Górale Orawscy / Orava Highlanders

Słowacja
Slovakia

Strój z Rybarzowic
Traditional costume from Rybarzowice

Strój laski
Lach traditional costume

KSIĄŻKI I FILMY DO WALIZKI

„Świat jest jak książka. Ci, którzy nie podróżują, czytają jedynie pierwszą stronę” (św. Augustyn). My zachęcamy do zajrzenia głębiej, bo książki (i filmy) mogą być świetnym przewodnikiem lub przynajmniej remedium na deszczowe dni. Albo źródłem informacji, dzięki którym na dane miejsce spojrzymy z zupełnie innej strony. Zapraszamy do lektury, z nadzieją, że nasze książkowe i filmowe polecanki ubarwią Waszą podróż.

AGNIESZKA WASZTYL

Z PLECAKIEM PRZESZ 5 KONTYNETÓW

Wydawnictwo Avalon, Warszawa 2026

Wypadek na koniu w Kirgistanie, po którym mogła nie wrócić do domu. Walka w Andach o każdy oddech na wysokości kilku tysięcy metrów. Zjazd legendarną Drogą Śmierci, kąpiel w Amazonce i spotkania z plemionami żyjącymi według zasad, które dla zachodniego świata pozostają niemal nieopięte. Książka „Z plecakiem przez 5 kontynentów” jest zapisem podróży, w których zachwyty mieszał się ze strachem, a marzenia miały swoją cenę. Pięć kontynentów. Jeden plecak. Tysiące kilometrów i historie, których nie znajdziecie w przewodnikach. To osobista opowieść o podróżowaniu — nie tylko o miejscach, ale przede wszystkim o ludziach, emocjach, zachwycie, ryzyku i cenie, jaką czasem trzeba zapłacić za spełnianie marzeń. „Z plecakiem przez 5 kontynentów” zabiera czytelnika tam, gdzie kończy się utarty szlak, a zaczyna prawdziwa przygoda. Kilka reportaży w książce zostało wcześniej opublikowanych w krótszej wersji na łamach magazynu „Świat, Podróże i Kultura”. Patronami medialnymi książki są TVP Polonia i Polskie Radio RDC.

ADRIAN POGORZELSKI

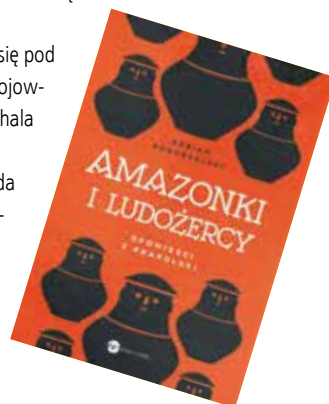
„AMAZONKI I LUDOŻERCY. OPowieści z PRAPOLSKI”

Wielka Litera, Warszawa 2025

Co wspólnego ma kanibalizm z Jurą Krakowsko-Częstochowską, a piramidy z Kujawami? Czy nad Wisłą rzeczywiście mieszkali w przeszłości wojownicze kobiety w stylu Amazonek? Adrian Pogorzelski, doświadczony przewodnik i badacz historii, przekonywa, że tak. W swojej książce prowadzi czytelnika przez tysiące lat pradziejów ziem, które dziś znamy jako Polskę — od Jury Krakowsko-Częstochowskiej, przez Kujawy i Mazowsze, po Podhale.

To jednak nie akademicki wykład, lecz barwna opowieść o ludziach, miejscach i tajemnicach, które kryją się pod powierzchnią pozornie dobrze znanego krajobrazu. Ślady rytualnego kanibalizmu, grobowce kobiet-wojowniczek, kujawskie megality starsze od egipskich piramid czy liczący około 42 tysiące lat bumerang z Podhala pokazują, jak zaskakująca była przeszłość naszych ziem.

Największą zaletą książki jest właśnie połączenie archeologii z geografą. Pogorzelski nie tylko opowiada o przeszłości, ale zachęca, by ruszyć jej śladami — odnaleźć w terenie miejsca, które nagle zyskują zupełnie nowe znaczenie. To propozycja dla tych, którzy lubią podróże nieoczywiste: zamiast kolejnej listy atrakcji — fascynująca wyprawa w głąb historii własnego kraju.

„MŁODSZA SIOSTRA” (ORG. LA PETITE DERNIÈRE) REŻ. HAFSI HERZI

„Młodsza siostra” to film o dorastaniu, ale przede wszystkim o poszukiwaniu własnego miejsca pomiędzy światami. Siedemnastoletnia Fatima, najmłodsza córka francusko-algijskiej rodziny mieszkającej na paryskim przedmieściu, jest pilną uczennicą, wierzącą muzułmanką i... dziewczyną, która odkrywa, że pociągają ją kobiety. Rozpoczynając studia filozoficzne w Paryżu, wkracza w rzeczywistość znacznie bardziej liberalną od tej, którą zna z domu.

Film jest adaptacją autobiograficznej powieści Fatimy Daas i opowiada o młodej muzułmance, która próbuje pogodzić przywiązanie do rodziny i wiary z odkrywaniem własnej seksualności. Paryż staje się dla niej miejscem emancypacji, ale także konfrontacji z własnym pochodzeniem. Fatima nie musi jednak wybierać między „francuskością” a algijskimi korzeniami — problem polega na tym, jak pomieścić w sobie wszystkie części własnej tożsamości.

W „Młodszej siostrze” Paryż nie jest pocztówkowym miastem zabytków i romantycznych spacerów. To przede wszystkim przestrzeń spotkania — kultur, pokoleń, religii i odmiennych sposobów życia. Herzi pokazuje miasto z perspektywy osoby, która zna je od środka, a jednocześnie wciąż czuje się w nim trochę obca. Kontrast między rodzinnym przedmieściem a centrum Paryża nie jest wyłącznie geograficzny. To przejście pomiędzy dwoma światami: tym, który Fatima odziedziczyła, i tym, który dopiero odkrywa.

„TAKIE JEST ŻYCIE” (ORG. LA VITA VA COSÌ) REŻ. RICCARDO MILANI

Biała plaża, turkusowe morze, stado krów i... koparki. Ten niezwykle obraz dobrze oddaje sens filmu „Takie jest życie” Riccarda Milaniego. Inspiracją była prawdziwa historia sardyńskiego pasterza Ovidia Marrasa, który przez lata nie zgadzał się sprzedać swojej ziemi inwestorom planującym zabudowę wybrzeża. Filmowy Efisio Mulas, grany przez debiutującego Giuseppe Ignazio Loi, staje się symbolem oporu wobec świata, w którym niemal wszystko ma swoją cenę.

Biała plaża Tuerredda, turkusowa woda, skaliste wybrzeże południowej Sardynii wydają się stworzone po to, by trafić na okładkę przewodnika. Riccardo Milani robi jednak coś więcej, niż tylko fotografuje ten śródziemnomorski raj. Pokazuje jego drugie oblicze — ziemię, która dla jednych jest atrakcyjną lokalizacją pod luksusowy resort, a dla innych całym odziedziczonym światem.

Reżyser łączy komedię z opowieścią o prawie do własnej ziemi, tradycji i życia w zgodzie z naturą. Nie tworzy jednak jednoznacznego konfliktu między „dobrym mieszkańcem” a „złym deweloperem” — pokazuje również argumenty tych, którzy w inwestycji widzą szansę na przyszłość.

To kino, które warto zobaczyć przed podróżą. Bo po seansie łatwiej zrozumieć, że najpiękniejsze miejsca nie są pustymi pejzażami czekającymi na odkrycie. Ktoś w nich żyje. Ktoś je pamięta. I czasem właśnie dlatego warto pozwolić im pozostać takimi, jakie są.

DZIKI KOŃ DZIEWIEĆ (ORG. WILD HORSE NINE) REŻ. MARTIN MCDONAGH

Co może wynikać ze spotkania dwóch agentów CIA, politycznego kryzysu i jednego z najbardziej odległych zakątków świata? „Wild Horse Nine” Martina McDonagha zabiera widza do Chile roku 1973, ale szybko przenosi go na Rapa Nui — Wyspę Wielkanocną. To właśnie tam, wśród monumentalnych posągów moai, dwóch agentów mierzy się nie tylko z kolejną misją, lecz także z własną przeszłością. W tej szpiegowskiej historii z pazurem w główne role wcielają się John Malkovich i Sam Rockwell.

Rapa Nui jest w filmie czymś więcej niż egzotycznym tłem. Jej izolacja, surowy krajobraz i tajemnicze dziedzictwo nadają opowieści szczególny ton. W cieniu moai polityczny thriller zmienia się w gorzką, momentami absurdalną refleksję nad władzą, winą i przemianami. Pod meandrującą fabułą i ekscentrycznymi, pełnymi wulgaryzmów dialogami kryje się bezlitosna krytyka amerykańskiej polityki zagranicznej. McDonagh wykorzystuje kontrast między rajsnością wyspy a mroczną historią swoich bohaterów — im piękniejszy krajobraz, tym bardziej niepokojąca okazuje się ich przeszłość.

Warto też wiedzieć, że reżyser rzeczywiście kręcił film na Rapa Nui. Dzięki temu wyspa nie jest filmową dekoracją, lecz przestrzenią, którą można niemal poczuć. I być może właśnie dlatego „Wild Horse Nine” najlepiej oglądać nie tylko jak historię szpiegowską czy czarną komedię, ale także jak film o miejscu, w którym zamknięta jest przeszłość.

JESIENNE KALENDARIUM 2026

AUTUMN CALENDAR 2026

OKTOBERFEST – NIEMCY

Bawarskie stroje, wielkie namioty, muzyka, karuzele i tysiące gości. Monachijska Wiesn od ponad 200 lat jest jednym z najbardziej rozpoznawalnych jesiennych wydarzeń Europy.

Bavarian costumes, huge beer tents, music, fairground rides and thousands of visitors. Munich's Wiesn has been one of Europe's best-known autumn events for more than 200 years.

19 września – 4 października 2026

September 19 – October 4, 2026

Theresienwiese, Monachium / Munich

www.oktoberfest.de

SIGNAL FESTIVAL – CZECHY

Po zmroku Praga zaczyna wyglądać inaczej. Światło, projekcje, instalacje i sztuka cyfrowa pojawiają się w różnych częściach miasta.

After dark, Prague takes on a different look. Light, projections, installations and digital art appear in different parts of the city.

15-18 października 2026 / October 15-18, 2026

Praga / Prague

www.signalfestival.com

MARUNADA – CHORWACJA

Jesień w Lovranie pachnie pieczonymi kasztanami. Marunada jest świętem marunów, lokalnej odmiany kasztana, a wydarzenia odbywają się przez trzy październikowe weekendy.

Autumn in Lovran smells of roasted chestnuts. Marunada celebrates the local marun variety, with events taking place over three October weekends.

Lovran – 9-11 października 2026

Dobreć – 17-18 października 2026

Liganj – 24-25 października 2026

Lovran, Dobreć i Liganj, Chorwacja

www.visitlovran.com

FIESTA DE LA ROSA DEL AZAFRÁN – HISZPANIA

W Consuegrze jesień ma kolor szafranu. Festiwal łączy tradycje La Manchy, gastronomię, folklor i rzemiosło, a w tle są słynne wiatraki na wzgórzu Cerro Calderico.

In Consuegra, autumn is coloured by saffron. The festival brings together La Mancha traditions, gastronomy, folklore and crafts, with the famous windmills of Cerro Calderico in the background.

23-25 października 2026 / October 23-25, 2026

Consuegra, Kastylia-La Mancha / Castile-La Mancha

www.consuegra.es

VIENNALE – AUSTRIA

Wiedeńskie kino spotyka się tu z filmami z całego świata. Viennale prezentuje kino autorskie, dokumentalne, eksperymentalne i najciekawsze nowe produkcje.

Vienna's film scene meets cinema from around the world. The Viennale presents auteur, documentary and experimental films alongside exciting new productions.

22 października – 3 listopada 2026

October 22 – November 3, 2026

Wiedeń / Vienna

www.viennale.at

dovoleno

19—20 LUTEGO 2027
Festiwal turystyczny

www.dovolenaostrava.cz © dovolenaostrava

černá louka

OSTRAVA!!!

INTERMODALNOŚĆ NABIERA ZNACZENIA

PROMY JAKO WSPARCIE DLA EUROPEJSKIEGO TRANSPORTU

INTERMODALITY IS GAINING IN IMPORTANCE – FERRIES AS A SUPPORT FOR EUROPEAN TRANSPORT

Transport morski na Bałtyku od lat jest ważnym elementem wymiany handlowej pomiędzy Polską a krajami Europy Północnej. Dziś jednak jego rola wyraźnie się zmienia. Promy nie są już postrzegane wyłącznie jako środek transportu dla pasażerów i samochodów osobowych. Coraz częściej stają się istotnym ogniwnem nowoczesnych łańcuchów dostaw, wspierając rozwój transportu intermodalnego i odpowiadając na wyzwania, z którymi mierzy się europejska logistyka.

Ostatnie lata były dla europejskiego transportu okresem dużych wyzwań. Pandemia COVID-19 oraz konsekwencje wojny w Ukrainie wpłynęły na funkcjonowanie łańcuchów dostaw, powodując zakłócenia w przepływie towarów, wzrost kosztów operacyjnych oraz czasowe osłabienie części segmentów rynku transportowego. Branża promowa na Bałtyku również odczuła skutki tych wydarzeń, jednak obecnie widoczne są wyraźne sygnały odbudowy i powrotu do wzrostów.

Szczególnie na rynkach skandynawskich obserwuje się ożywienie w zakresie przewozów międzynarodowych, ładunków jednostkowych oraz rozwiązań intermodalnych. Firmy coraz częściej wracają do wykorzystywania transportu morskiego jako stabilnego elementu łańcuchów dostaw, poszukując rozwiązań pozwalających zwiększyć efektywność, ograniczyć koszty i uniezależnić się od wyłącznie drogowych tras przewozowych. Rosnące znaczenie przewozów cargo w Szwecji, Danii, Norwe-

Unity Line – prom Jantar / Unity Line – Ferry Jantar

Fot.: Grzegorz Strzelecki

Fot.: Grzegorz Strzelecki

gii i Finlandii pokazuje, że promy ponownie umacniają swoją pozycję jako ważne ogniwo europejskiej logistyki.

POLSCA Baltic Ferries rozwija swoją działalność, wykorzystując potencjał dwóch strategicznych portów – Świnoujścia i Gdańska. Operator realizuje połączenia promowe ze Świnoujścia do szwedzkich portów Ystad i Trelleborga, natomiast z Gdańska do Nynäshamn oraz – od tego roku – także do Karlshamn. Dzięki rozbudowanej siatce połączeń POLSCA Baltic Ferries wzmacnia transportowe powiązania pomiędzy Polską a Szwecją, łącząc krajowe porty z ważnymi punktami europejskich korytarzy logistycznych.

Połączenia te zapewniają sprawną obsługę zarówno przewozów pasażerskich, jak i cargo – w tym zestawów ciężarowych, naczep oraz ładunków wymagających regularnych i przewidywalnych dostaw. Poszerzenie oferty dzięki wykorzystaniu portu w Gdańsku zwiększa dostępność transportu morskiego dla firm z różnych regionów Polski i tworzy dodatkową alternatywę wobec przewozów realizowanych wyłącznie drogą lądową.

ROSNĄCA ROLA CARGO W TRANSPORCIE MORSKIM

Jednym z najważniejszych kierunków zmian na rynku transportowym jest rosnące znaczenie przewozów cargo w formule intermodalnej. Firmy coraz częściej poszukują rozwiązań, które pozwalają ograniczyć koszty, zwiększyć przewidywalność dostaw i efektywniej wykorzystywać dostępne zasoby.

Na europejskim rynku widoczny jest trend rozwoju przewozów samych naczep. Dla firm spedycyjnych

Maritime transport on the Baltic Sea has for years been a vital component of trade between Poland and the countries of Northern Europe. Today, however, its role is clearly changing. Ferries are no longer seen solely as a means of transport for passengers and private cars. Increasingly, they are becoming a vital link in modern supply chains, supporting the development of intermodal transport and addressing the challenges facing European logistics.

Recent years have been a period of major challenges for European transport. The COVID-19 pandemic and the consequences of the war in Ukraine have affected the functioning of supply chains, causing disruptions to the flow of goods, an increase in operating costs and a temporary weakening of certain segments of the transport market. The Baltic ferry industry has also felt the effects of these events, yet there are now clear signs of recovery and a return to growth.

POLSCA Baltic Ferries is expanding its operations by harnessing the potential of two strategic ports – Świnoujście and Gdańsk. The operator runs ferry services from Świnoujście to the Swedish ports of Ystad and Trelleborg, and from Gdańsk to Nynäshamn and – as of this year – also to Karlshamn. Thanks to its extensive network of routes, POLSCA Baltic Ferries is strengthening transport links between Poland and Sweden, connecting Polish ports with key points along European logistics corridors.

These services ensure efficient handling of both passenger and cargo transport – including lorry combinations, semi-trailers and freight requiring regular and predictable deliveries. The expansion of the service to include the port of

Fot.: Grzegorz Strzelecki

oznacza to większą elastyczność oraz możliwość lepszego zarządzania flotą. W tradycyjnym modelu pełny zestaw ciężarowy wraz z kierowcą pokonuje całą trasę. W przypadku przewozu naczep kierowca realizuje jedynie odcinek drogowy do portu, natomiast część morską obsługuje operator promowy.

To rozwiązanie pozwala ograniczyć czas pracy kierowców, zmniejszyć koszty operacyjne oraz lepiej wykorzystać dostępnych pracowników. Przy utrzymującym się problemie niedoboru kierowców w Europie transport intermodalny staje się jednym z narzędzi pomagających firmom logistycznym utrzymać ciągłość dostaw.

Dodatkową korzyścią jest ograniczenie pustych przebiegów oraz możliwość bardziej efektywnego planowania tras. Naczepa staje się samodzielną jednostką transportową, która może płynnie przechodzić pomiędzy różnymi środkami transportu – samochodem ciężarowym, promem oraz koleją.

DWA PORTY – WIĘKSZA ELASTYCZNOŚĆ DLA LOGISTYKI

Świnoujście od wielu lat pełni rolę jednego z głównych punktów obsługi połączeń promowych na Bałtyku. Jego położenie zapewnia dogodny dostęp do rynków

Gdańsk increases the availability of sea transport for companies from various regions of Poland and provides an additional alternative to transport carried out exclusively by land.

THE GROWING ROLE OF CARGO IN MARITIME TRANSPORT

One of the most significant trends in the transport market is the growing importance of intermodal cargo transport. Companies are increasingly seeking solutions that enable them to reduce costs, improve the predictability of deliveries and make more efficient use of available resources.

There is a noticeable trend towards the growth of semi-trailer-only transport on the European market. For freight forwarders, this means greater flexibility and the ability to manage their fleets more effectively. In the traditional model, the entire lorry unit, including the driver, covers the entire route. In the case of semi-trailer transport, the driver only covers the road section to the port, whilst the sea leg is handled by a ferry operator.

This solution helps to reduce drivers' working hours, cut operating costs and make better use of available staff. With the ongoing driver shortage in Europe, intermodal

Europei Zachodniej i Północnej, a regularne połączenia ze Szwecją umożliwiają sprawną obsługę przewozów towarowych.

Drugim ważnym elementem strategii POLSCA Baltic Ferries jest wykorzystanie możliwości portu w Gdańsku. Połączenia realizowane z tego portu zwiększają dostępność transportu morskiego dla przedsiębiorstw z różnych regionów Polski i pozwalają lepiej dopasować rozwiązania logistyczne do potrzeb klientów.

Dla branży transportowej oznacza to większy wybór tras, możliwość skracania odcinków drogowych oraz bardziej efektywne planowanie przewozów. Współczesna logistyka wymaga dywersyfikacji, dlatego coraz większą popularnością cieszą się rozwiązania łączące transport drogowy i morski.

NOWOCZESNA FLOTA ODPOWIEDZIĄ NA POTRZEBY RYNKU

Rozwój przewozów cargo wymaga nie tylko odpowiedniej siatki połączeń, ale również nowoczesnej floty. POLSCA Baltic Ferries wzmacnia swoje możliwości operacyjne dzięki nowym jednostkom przygotowanym do obsługi współczesnych potrzeb transportowych.

W styczniu 2026 roku do eksploatacji wszedł prom Jantar Unity. Jednostka została zaprojektowana z myślą o efektywnej obsłudze przewozów ro-ro oraz zapewnieniu wysokiego standardu zarówno dla kierowców zawodowych, jak i pasażerów. Prom zwiększył możliwości przewozowe operatora i odpowiada na rosnące wymagania rynku, szczególnie w zakresie regularnego transportu towarowego na Bałtyku.

Kolejnym etapem rozwoju floty będzie wprowadzenie do eksploatacji promu Bursztyn Unity, którego wejście do eksploatacji planowane jest jesienią 2026 roku. Nowa jednostka dodatkowo wzmocni potencjał przewozowy POLSCA Baltic Ferries i zwiększy możliwości obsługi klientów cargo. To kolejny krok w rozwijaniu strategii modernizacji floty i dostosowania jej do przyszłych wyzwań europejskiego transportu.

PROM JAKO ELEMENT ŁAŃCUCHA DOSTAW

Transport ro-ro jest jednym z najbardziej efektywnych sposobów przewozu ładunków wymagających szybkiej i regularnej obsługi. Pozwala na sprawne przemieszczanie naczep, zestawów ciężarowych oraz innych jednostek ładunkowych.

transport is becoming one of the tools helping logistics companies to maintain supply continuity.

An additional benefit is the reduction in empty runs and the ability to plan routes more efficiently. The semi-trailer becomes an independent transport unit that can seamlessly transition between different modes of transport – lorry, ferry and rail.

TWO PORTS – GREATER FLEXIBILITY FOR LOGISTICS

For many years, Świnoujście has served as one of the main hubs for ferry services in the Baltic Sea. Its location provides convenient access to the markets of Western and Northern Europe, whilst regular connections with Sweden enable the efficient handling of freight transport.

The second key element of POLSCA Baltic Ferries' strategy is to utilise the potential of the port of Gdańsk. Services operating from this port increase the availability of sea transport for businesses from various regions of Poland and allow logistics solutions to be better tailored to customers' needs.

For the transport sector, this means a wider choice of routes, the possibility of shortening road journeys, and more efficient transport planning. Modern logistics requires diversification, which is why solutions combining road and sea transport are becoming increasingly popular.

A MODERN FLEET MEETING MARKET NEEDS

The growth of cargo transport requires not only an appropriate network of routes, but also a modern fleet. POLSCA Baltic Ferries is strengthening its operational capabilities with new vessels designed to meet today's transport needs.

In January 2026, the Jantar Unity ferry entered service. The vessel was designed to efficiently handle ro-ro transport and to ensure a high standard of service for both professional drivers and passengers. The ferry has increased the operator's transport capacity and meets the growing demands of the market, particularly in terms of regular freight transport across the Baltic Sea.

The next stage in the fleet's development will be the commissioning of the Bursztyn Unity ferry, which is scheduled to enter service in autumn 2026. The new vessel will further

Zaladunek promu Polonia / Loading the Polonia ferry

Fot.: Grzegorz Strzelecki

Fot.: Grzegorz Strzelecki

Dla klientów biznesowych kluczowe znaczenie mają regularność, bezpieczeństwo oraz możliwość przewidywania czasu dostawy. Stabilna sieć połączeń promowych jest ważnym uzupełnieniem transportu drogowego.

Zmieniający się rynek wymusza nowe podejście do planowania logistyki. Firmy analizują nie tylko koszt samego przewozu, ale cały proces – czas pracy kierowców, dostępność floty, ryzyko opóźnień oraz wpływ transportu na środowisko.

Rozwój intermodalności pozwala tworzyć bardziej elastyczne systemy, w których różne gałęzie transportu wzajemnie się uzupełniają. POLSCA Baltic Ferries wpisuje się w ten kierunek, budując ofertę opartą na potencjale polskich portów, doświadczeniu oraz rosnącym znaczeniu transportu morskiego w europejskich łańcuchach dostaw.

Przyszłość transportu będzie należeć do rozwiązań łączących różne gałęzie przewozu. Promy stają się dziś nie tylko środkiem transportu, ale ważnym elementem nowoczesnej logistyki.

Rezerwacje telefoniczne miejsc na promach:
tel: +48 91 88 02 90 lub mailen: rezerwacje@unityline.pl

Telephone reservations for ferry:
phone: +48 91 88 02 90
or e-mail: booking@unityline.eu

strengthen POLSCA Baltic Ferries' transport capacity and enhance its ability to serve cargo customers. Its introduction forms part of the strategy to modernise the fleet and adapt it to the future challenges of European transport.

FERRIES AS PART OF THE SUPPLY CHAIN

Ro-ro transport is one of the most efficient ways of transporting cargo that requires fast and regular handling. It enables the efficient movement of semi-trailers, articulated lorries and other load units.

For business customers, regularity, safety and the ability to predict delivery times are of key importance. A stable network of ferry services is an important complement to road transport.

The changing market is forcing a new approach to logistics planning. Companies are analysing not only the cost of the transport itself, but the entire process – drivers' working hours, fleet availability, the risk of delays and the impact of transport on the environment.

The development of intermodality allows for the creation of more flexible systems in which different modes of transport complement one another. POLSCA Baltic Ferries is moving in this direction, building an offering based on the potential of Polish ports, its experience and the growing importance of maritime transport in European supply chains.

The future of transport will belong to solutions that combine different modes of transport. Today, ferries are becoming not just a means of transport, but an important element of modern logistics.

Unity Line – prom Polonia / Unity Line – Ferry Polonia

Fot.: Grzegorz Strzelecki

Zeskanuj kod QR

TT WARSAW

MIĘDZYNARODOWE TARGI TURYSTYCZNE

08-11 | 10 | 2026

W RAMACH WYDARZENIA MARINE TRAVEL WEEK

📍 Aleja Katowicka 62, 05-830 Nadarzyn | ✉ info@warsawexpo.eu | 🌐 www.warsawexpo.eu | 📱 / warsawexpo

The Secrets of the Gold Mine in Złoty Stok

The Gold Mine in Złoty Stok is a place that delights and fascinates from the very first glance. It is an extraordinary complex of attractions that makes every visitor feel like a treasure hunter.

THE UNDERGROUND WONDERS OF THE GOLD MINE

One of the mine's most unique features is Poland's only underground waterfall, which cascades down an impressive eight-metre-high rock face. This picturesque attraction adds splendour to the Czarna adit, creating an unforgettable view and enhancing the atmosphere.

AN EXCITING JOURNEY ON THE ORANGE TRAM

A ride on the orange tram is yet another attraction that surprises and impresses every visitor. The feeling of the wind in your hair and the journey through the magical mine grounds make this a truly unforgettable experience. An underground boat trip (charmingly named the Titanic), on the other hand, is a water journey through the flooded mine galleries, winding deep into the Golden Mountains. Thanks to this extraordinary experience, you can feel like a true adventurer.

AN ENCOUNTER WITH THE GHOST OF GERTRUDE AND THE BLACK GNOME

There will also be plenty of mystery and magic, as the ghost of Gertrude, together with the mischievous Black Gnome, accompany visitors on their journey through the adits. And the 16 tonnes of gold in the treasury are certainly a breathtaking sight.

DISCOVER THE MYSTERIOUS MEDIEVAL MINING SETTLEMENT

This medieval mining settlement, unique in Europe and featuring machinery designed by Leonardo da Vinci, is another jewel in the crown of the Gold Mine. Look around and admire the grandeur and richness of the medieval machinery, which delights with its unique style and design. The ancient Ochra Adit, in turn, transports visitors to a magical world filled with orange ochre, adding further charm to this extraordinary place.

AN ADVENTURE IN GOLD PANNING AND CASTING GOLD BARS

Here, anyone can try their hand at panning for gold, minting gold coins or casting gold bars – after all, everything here revolves around this precious metal. The Gold Mine is not only about passion and adventure, but also offers a dash of adrenaline and great inspiration to explore and discover the beautiful places of Lower Silesia. It is a place that will remain in the memory of anyone who decides to visit this extraordinary complex of attractions for a long time to come.

The Gold Mine also offers fantastic accommodation and delicious meals at the Stara Kuźnia Smaków restaurant, where every guest can savour fresh and tasty dishes.

📍 Kopalnia Złota, ul. Złota 7, 57-250 Złoty Stok

☎ +48 74 817 55 74

✉ biuro@kopalniazlota.pl

🌐 www.kopalniazlota.pl

TAJEMNICE KOPALNI ZŁOTA W ZŁOTYM STOKU

Kopalnia Złota w Złotym Stoku to miejsce, które zachwyca i fascynuje od pierwszego wejrzenia.

To niezwykle kompleks atrakcji, który sprawia, że każdy turysta może poczuć się jak odkrywca skarbów.

PODZIEMNE CUDA KOPALNI ZŁOTA

Jednym z największych unikatów tej kopalni jest jedyny w Polsce podziemny wodospad, który spada z imponującej osmiometrowej kaskady skalnej. Ta malownicza atrakcja uświetnia sztolnię Czarną, tworząc niezapomniany widok i potęgując atmosferę.

EMOCJONUJĄCA PODRÓŻ POMARAŃCZOWYM TRAMWAJEM

Wyjazd pomarańczowym tramwajem to kolejna atrakcja, która zaskakuje i robi wrażenie na każdym gościu. Poczucie wiatru we włosach i przejażdżka przez magiczne tereny kopalni sprawiają, że chwila ta staje się niezapomniana. Podziemny spływ łodzi (o wdzięcznej nazwie Titanic) to natomiast wodna przeprawa przez zalane chodniki kopalni, wijące się w głąb Gór Złotych. Dzięki temu niezwykle doświadczeniu można poczuć się jak prawdziwy poszukiwacz przygód.

SPOTKANIE Z DUCHEM GERTRUDY I CZARNYM GNOMEM

Nie zabraknie również elementów tajemniczości i magii, gdyż duch Gertrudy wraz ze złośliwym Czarnym Gnomem towarzyszą turystom w trakcie wędrówki przez sztolnie. A 16 ton złota znajdujących się w skarbcu to z pewnością widok, który zapiera dech w piersiach.

ODKRYJ TAJEMNICZĄ ŚREDNIOWIECZNĄ OSADĘ GÓRNICZĄ

Unikatowa na skalę europejską średniowieczna osada górnicza z urządzeniami Leonarda Da Vinci to kolejna perła w koronie Kopalni Złota. Rozejrzyj się dookoła i podziwiaj rozmach oraz bogactwo średniowiecznych urządzeń, które zachwycają wyjątkowym stylem i konstrukcją. Pradawna Sztolnia Ochrowa przenosi z kolei turystów w magiczny świat przepelniony pomarańczową ochrą, co dodaje dodatkowego uroku temu niezwykłemu miejscu.

PRZYGODA Z PŁUKANIEM ZŁOTA I ODLEWANIEM SZTABEK

Tu każdy może spróbować swoich sił w płukaniu złota, wybijaniu złotych monet czy odlewaniu złotych sztabek – w końcu wszystko tu kręci się wokół tego cennego kruszcu. Kopalnia Złota to nie tylko pasja i przygoda, ale także namiastka adrenaliny i wielka inspiracja do zwiedzania i poznawania pięknych miejsc Dolnego Śląska. To miejsce, które na długo pozostanie w pamięci każdego, kto zdecyduje się na wyprawę do tego niezwykłego kompleksu atrakcji.

Kopalnia Złota oferuje również fantastyczne noclegi oraz wysmienite dania w restauracji Stara Kuźnia Smaków, gdzie każdy gość może się delektować świeżymi i smacznymi potrawami.

Podziemna kolejka / Underground railway

Skarbiec / Treasury

Pokoje gościnne Auroom / Auroom guest rooms

Kuźnia Smaków / The Forge of Flavors

Marcepan z Warmii i Mazur, toruński piernik, krakowski obwarzanek, śląskie smaki, kuchnia Łemkowszczyzny czy kulinarne dziedzictwo Gdańska – Laureaci Wawrzynu Polskiej Turystyki Kulinarnej 2026 pokazują Polskę, którą warto poznawać nie tylko poprzez zabytki i krajobrazy, ale również przez smak.

Czym właściwie jest turystyka kulinarna? Czy to podróżowanie, aby dobrze zjeść, odwiedzanie restauracji, gospodarstw, piekarni i lokalnych producentów, uczestnictwo w festiwalach, warsztatach i degustacjach? Oczywiście. Ale to tylko jej najbardziej widoczna część.

Turystyka kulinarna jest czymś znacznie większym – sposobem poznawania miejsca przez smak. Jest opowieścią o ziemi, krajobrazie, historii, kulturze i pamięci. Za każdym prawdziwym produktem stoi przecież człowiek: za chlebem rolnik, młynarz i piekarz, za serem – hodowca i serowar, a za regionalną potrawą – często kilka pokoleń przekazujących sobie receptury, umiejętności i zwyczaje.

Laureaci Wawrzynu 2026

Taką Polskę pokazują Laureaci Wawrzynu Polskiej Turystyki Kulinarnej 2026. Marcepan Królewiecki przypomina kulinarne dziedzictwo Warmii i Mazur. Świąteczny Festiwal Toruńskiej Katarzynki kultywuje wielowiekową tradycję piernikarską Torunia, a Żywe Muzeum Obwarzanka pozwala dosłownie wziąć tradycję we własne ręce i samodzielnie przygotować jeden z symboli Krakowa.

Śląsk reprezentują: Szlak Kulinaryny „Śląskie Smaki”, Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie oraz Remigiusz Rączka – kucharz, pedagog i popularyzator regionalnej kuchni. W Beskidzie Niskim Malowane Wierchy łączą smaki z gościnnością i kulturą Łemkowszczyzny. „Smaki Gdańska” pokazują, jak historia miasta może in-

spirować współczesnych szefów kuchni, natomiast Etnocentrum Ziemi Krosieńskiej przekazuje tradycje poprzez warsztaty i międzypokoleniową edukację. Kapituła wyróżniła także Pierekaczewnik – związany z dziedzictwem polskich Tatarów – oraz Podlaskie Święto Sera.

Bogactwo polskiej kuchni

Każdy z laureatów jest inny i właśnie w tej różnorodności tkwi siła polskiej kuchni. Mamy kulturę chleba, kiszenia i fermentacji, miody i tradycje pszczelarskie, sery, ryby, wędliny, kasze, grzyby, owoce lasu i niezwykle bogactwo zup. Mamy kuchnię chłopską, mieszczańską, dworską i królewską, a także kulinarną spuściznę dawnej Rzeczypospolitej – świata, w którym przez stulecia spotykały się różne kultury, religie i tradycje.

Dziedzictwo kulinarne nie może jednak pozostać jedynie eksponatem. Jeżeli przestajemy je praktykować – znika. Dlatego trzeba je nie tylko opisywać i katalogować, ale przede wszystkim przeżywać, przekazywać i rozwijać.

Nie musimy wymyślać polskiej opowieści kulinarnej. Ona już istnieje – w krajobrazie, produktach, rodzinnych zeszytach z przepisami, gospodarstwach, restauracjach, muzeach i piekarniach. Przede wszystkim jednak jest zapisana w ludziach.

Bo Wawrzyn to ludzie, którzy sprawiają, że Polska smakuje Polskę.

Piotr Dominik

przewodniczący Kapituły Wawrzynu Polskiej Turystyki Kulinarnej

foto: Dariusz Osowski

foto: Dariusz Osowski

ŚREDNIOWIECZNE SKARBY CZEKAJĄ W PŁOCKU!

To może być jedno z najciekawszych muzealnych spotkań z historią tego roku! W Muzeum Mazowieckim w Płocku można zobaczyć wyjątkową wystawę „Mazowsze dla Korony. 500-lecie włączenia Mazowsza do Królestwa Polskiego” – niezwykłą podróż do czasów książąt mazowieckich, Piastów i wydźwień, które przed 500 laty zmieniły losy regionu.

Na wystawie zgromadzono prawdziwe skarby polskiego średniowiecza. Herma św. Zygmunta z piastowskim diademem, XII-wieczna Biblia Płocka, fragmenty ornatu fundacji księżnej Agafii – to tylko część bezcennych obiektów, które można podziwiać w Płocku. Są tu także kielich i patena Konrada Mazowieckiego, Graduał Bolesława II, Kodeks Świętosława w Wojcieszynie, średniowieczne dokumenty, monety książąt mazowieckich oraz gotycka rzeźba i malarstwo.

Na wystawie znalazło się aż 170 obiektów sprowadzonych z 28 muzeów i instytucji w Polsce. Historyczne mapy, animacje i multimedia pozwalają lepiej poznać dzieje Księstwa Mazowieckiego, Piastów oraz procesu, który doprowadził do włączenia Mazowsza do Królestwa Polskiego.

Wystawa jest czynna do 10 grudnia 2026 roku. Jeśli szukacie dobrego powodu, by odwiedzić Płock tej jesieni, trudno o lepszy. To wyjątkowa okazja, by zobaczyć z bliska skarby, które opowiadają 500 lat historii Mazowsza.

MEDIEVAL TREASURES AWAIT IN PŁOCK!

This could be one of the most fascinating museum experiences of the year! At the Mazovian Museum in Płock, you can see the unique exhibition 'Mazovia for the Crown. The 500th anniversary of Mazovia's incorporation into the Kingdom of Poland' – an extraordinary journey back to the times of the Dukes of Mazovia, the Piasts and the events that changed the region's destiny 500 years ago.

The exhibition brings together true treasures of the Polish Middle Ages. The statue of St Sigismund wearing the Piast diadem, the 12th-century Płock Bible, Fragments of the chasuble donated by Princess Agafia – these are just some of the priceless artefacts on display in Płock. Also on display are the chalice and paten of Conrad of Mazovia, the Gradual of Bolesław II, the Codex of Świętosław of Wojcieszyn, medieval documents, coins of the Dukes of Mazovia, as well as Gothic sculpture and painting.

The exhibition features as many as 170 artefacts brought in from 28 museums and institutions across Poland. Historical maps, animations and multimedia help visitors gain a better understanding of the history of the Duchy of Mazovia, the Piast dynasty and the process that led to Mazovia's incorporation into the Kingdom of Poland.

foto: Dariusz Osowski

foto: Dariusz Osowski

Mazowsze.
muzeum
Muzeum Mazowieckie w Płocku jest jednostką organizacyjną
Samorządu Województwa Mazowieckiego

Muzeum Mazowieckie w Płocku, Tumską 8, 09-402 Płock, www.muzeumplock.eu

Projekt jest finansowany ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego
The project is funded by the Self-Government of the Mazovian Voivodeship

HOSTEL „ZACHODNI”

- Idealna lokalizacja przy Dworcu Autobusowym i Dworcu PKP Warszawa Zachodnia,
- W samym sercu stolicy, świetny dojazd do lotnisk, atrakcji turystycznych, centrów handlowych i najważniejszych punktów miasta,
- 168 miejsc noclegowych w pokojach 1–4-osobowych,
- W cenie: śniadanie, dostęp do prysznica, lodówki, żelazka oraz bezpłatna przechowalnia bagażu,
- Do dyspozycji gości całodobowa recepcja, czynna 7 dni w tygodniu,
- W bezpośrednim sąsiedztwie: bankomaty, poczta, kioski, biletomaty ZTM i dalekobieżne, sklepy, drogeria, punkty gastronomiczne i wiele innych,
- Hostel „Zachodni” – wygodnie, blisko, bez stresu.

Tu odpoczniesz przed dalszą podróżą albo zaczniesz przygodę z Warszawą!

Sprawdź, jak może wyglądać nocleg w centrum stolicy.

RECEPCJA HOSTELU
24 h/7

HOSTEL ZACHODNI
Al. Jerozolimskie 144
02-305 Warszawa

☎ Telefon: +48 22 817 63 92
Mobile: +48 728 472 182

✉ e-mail: repcja@hostelzachodni.pl

🌐 website: hostelzachodni.pl

HOSTEL “ZACHODNI”

- Ideal location – the Bus Station and the Warsaw West Railway Station,
- It is in the heart of the capital and offers great access to airports, tourist attractions, shopping centres and the city’s most important landmarks,
- 168 beds in rooms for 1-4 people,
- Included in the price are breakfast, access to a shower, fridge, iron, and free luggage storage,
- There is a 24-hour reception open seven days a week,
- In the immediate vicinity: ATMs, a post office, kiosks, ZTM and long-distance ticket machines, shops, a drugstore, places to eat and many other amenities,
- The Zachodni hostel is comfortable, close and stress-free.

Rest before your journey or begin your Warsaw adventure!

Check out what accommodation in the centre of the capital can look like.

Хостел «Західний»

- Ідеальне розташування – Автовокзал та Західний залізничний вокзал Варшави,
- У самому серці столиці, чудовий доступ до аеропортів, туристичних пам’яток, торгових центрів та найважливіших пунктів міста,
- 168 місць у кімнатах 1-4-місних,
- У вартість входить: сніданок, користування душем, холодильником, праскою та безкоштовне зберігання багажу,
- Цілодобова стійка реєстрації, працює 7 днів на тиждень,
- У безпосередній близькості: банкомати, пошта, кіоски, квиткові автомати міського транспорту та міжміських поїздів, магазини, аптека, пункти громадського харчування та багато іншого,
- Хостел «Західний» – комфортно, близько, без стресу.

Тут ви можете відпочити перед тим, як продовжити свою подорож або розпочати свою пригоду з Варшавою!

Перевірте, як може виглядати проживання в центрі столиці.

HOTEL INVITE TWÓJ KOMFORT WE WROCŁAWIU

Wyjazdy mają różne tempo – czasem intensywne, czasem spokojniejsze, podporządkowane chwilom spędzonym razem. Invite Hotel to przestrzeń, w której łatwo odnaleźć własny rytm.

Przestronne wnętrza i aneksy kuchenne dają swobodę, pozwalając przy tym zachować codzienne nawyki także w podróży.

To miejsce szczególnie dobrze sprawdza się przy wyjazdach z bliskimi – kiedy liczy się wygoda, elastyczność i czas spędzany razem, bez pośpiechu.

Dzień zaczyna się tu spokojnie, od śniadania w restauracji Menu Motto, po którym płynnie można przejść do kolejnych punktów programu – w takim rytmie, jaki lubicie.

Położony w spokojniejszej części miasta, a jednocześnie blisko centrum hotel pozwala zachować balans między odkrywaniem Wrocławia a odpoczynkiem.

To jedno z tych miejsc, które zostają w pamięci. Zarezerwuj pobyt i pocuj Wrocław w swoim tempie.

Our trips vary in pace – sometimes they're intense, sometimes more relaxed, depending on the time we spend together. Invite Hotel is a place where you can easily find your own rhythm.

The spacious interiors and kitchenettes offer freedom in your daily life, allowing you to maintain your usual routines even whilst travelling.

This place is particularly well suited to trips with our loved ones – when comfort, flexibility and spending time together at a leisurely pace are what matters most. The day can start off quietly here, with breakfast at the Menu Motto restaurant, and flow smoothly into the rest of your day – just as you like.

Located in a quieter part of the city, yet close to the centre, the hotel strikes a perfect balance between exploring Wrocław and relaxing.

It's one of those places that really sticks in your memory. Book your stay and experience Wrocław at your own pace.

HOTEL INVITE YOUR COMFORT IN WROCŁAW

HOTEL INVITE

ul. Hubska 54, 50-502 Wrocław, tel.: +48 71 715 91 50
e-mail: repcja@hotelinvite.pl, www.hotelinvite.pl

Elbest Hotels

Rezerwuj online w najniższej cenie
z kodem rabatowym

SPK26

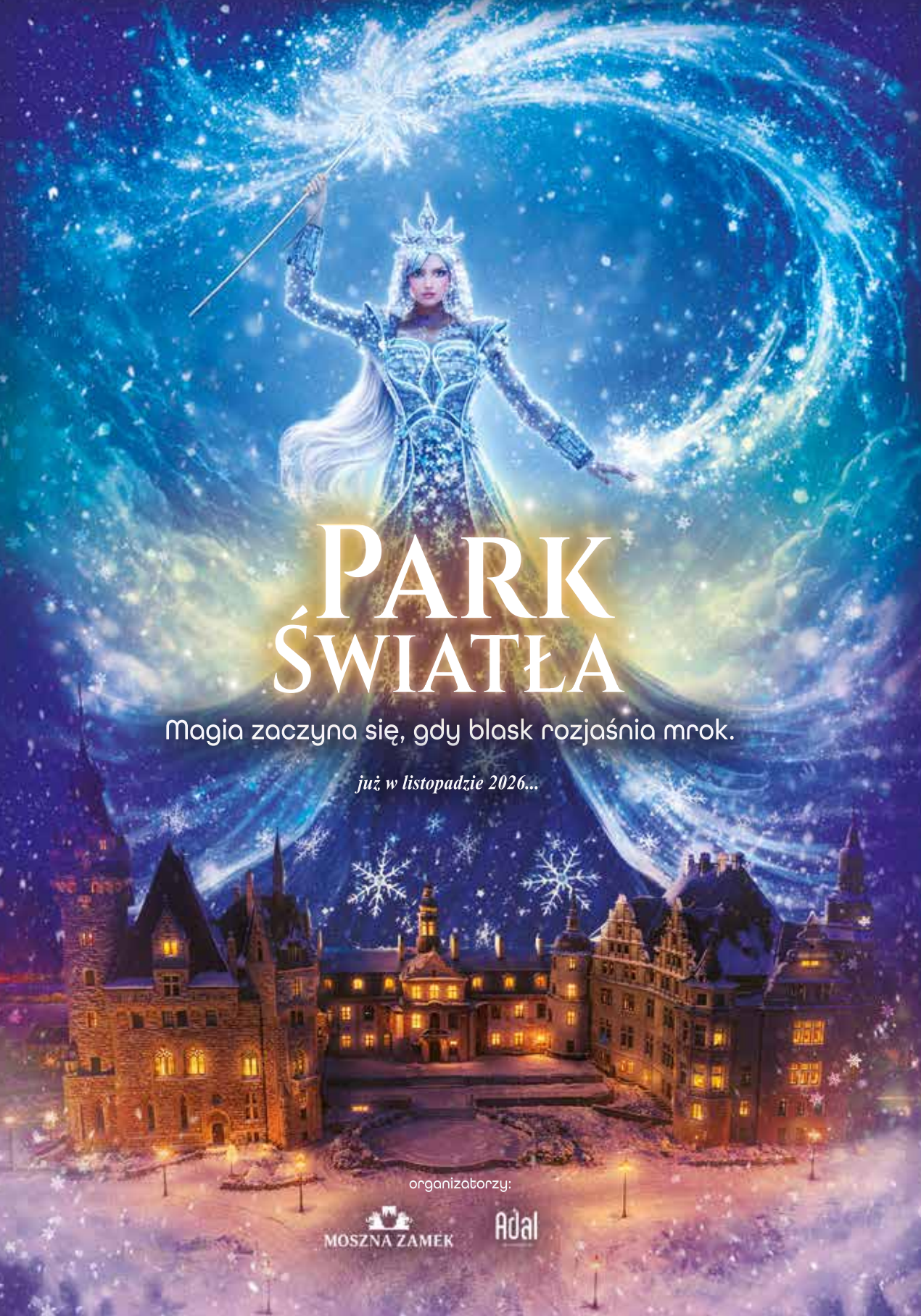
BIZNESOWO & RODZINIE

Wybierz miejsce
na swój wypoczynek

★★★★ KRYNICA ZDRÓJ | ★★★ MIĘDZYZDRÓJE | ★★★ MYCZKOWCE K. SOLINY | ★★★ BĘŁCHATÓW | ★★★ SŁOK | KRASNOBRÓD

www.elbesthotels.pl

PARK ŚWIATŁA

Magia zaczyna się, gdy blask rozjaśnia mrok.

już w listopadzie 2026...

organizatorzy:

MOSZNA ZAMEK

Aadal